

DIREKTIVA 2014/92/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 23. srpnja 2014.****o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 26. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), unutarnje tržište treba obuhvaćati područje bez unutarnjih granica u kojem je osigurano slobodno kretanje robe, osoba, usluga i kapitala. Rascjepkanost unutarnjeg tržišta štetna je za konkurentnost, rast i stvaranje radnih mjesta unutar Unije. Uklanjanje izravnih i neizravnih prepreka ispravnom funkcioniranju unutarnjeg tržišta ključno je za njegov dovršetak. Djelovanje Unije u vezi s unutarnjim tržištem u sektoru pružanja financijskih usluga stanovništvu već je znatno doprinijelo razvoju prekogranične aktivnosti pružatelja platnih usluga, poboljšanju izbora za potrošače te povećanju kvalitete i transparentnosti ponuda.
- (2) U tom pogledu u Direktivi 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ utvrđeni su osnovni zahtjevi transparentnosti za naknade koje naplaćuju pružatelji platnih usluga u vezi s uslugama ponuđenim u okviru računa za plaćanje. To je uvelike olakšalo aktivnost pružatelja platnih usluga, stvarajući jedinstvena pravila s obzirom na pružanje platnih usluga i informacija koje treba pružiti, smanjilo administrativno opterećenje i stvorilo uštede pružateljima platnih usluga.
- (3) Neometano funkcioniranje unutarnjeg tržišta i razvoj modernog, društveno uključivog gospodarstva sve više ovisi o univerzalnom pružanju platnih usluga. U tom pogledu, sve novo zakonodavstvo mora biti dio pametne gospodarske strategije za Uniju koja mora učinkovito uzeti u obzir potrebe osjetljivijih potrošača.

⁽¹⁾ SL C 51, 22.2.2014., str. 3.

⁽²⁾ SL C 341, 21.11.2013., str. 40.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 15. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 23. srpnja 2014.

⁽⁴⁾ Direktiva 2007/64/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2007. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i o izmjeni direktiva 97/7/EZ, 2002/65/EZ, 2005/60/EZ i 2006/48/EZ te stavljanju izvan snage Direktive 97/5/EZ (SL L 319, 5.12.2007., str. 1.).

- (4) Međutim, kako je istaknuo Europski parlament u svojoj rezoluciji od 4. srpnja 2012. s preporukama Komisiji o pristupu osnovnim bankovnim uslugama mora se učiniti više za poboljšanje i razvoj unutarnjeg tržišta bankovnih usluga stanovništvu. Trenutačno nedostatak transparentnosti i usporedivosti naknada, kao i poteškoće prilikom prebacivanja računa za plaćanje još uvijek stvaraju prepreke razvitku potpuno ujedinenog tržišta, doprinoseći niskoj razini tržišnog natjecanja u sektoru bankovnih usluga stanovništvu. Ti se problemi moraju riješiti i moraju se postići visokokvalitetni standardi.
- (5) Postojeći uvjeti unutarnjeg tržišta mogli bi ograničiti slobodu pružatelja platnih usluga u uspostavi ili pružanju usluga unutar Unije zbog poteškoća u privlačenju potrošača pri ulasku na novo tržište. Ulazak na nova tržišta često podrazumijeva veliku investiciju. Takva je investicija isplativa samo ako pružatelj predvidi dostatne mogućnosti i odgovarajuću potražnju potrošača. Niska razina mobilnosti potrošača s obzirom na financijske usluge stanovništvu uvelike je rezultat nedostatka transparentnosti i usporedivosti u vezi s naknadama i ponuđenim uslugama, kao i poteškoća povezanih s prebacivanjem računâ za plaćanje. Ti čimbenici također guše potražnju. To se pogotovo odnosi na prekogranični kontekst.
- (6) Nadalje, zbog rascjepkanosti postojećih nacionalnih regulatornih okvira mogu nastati znatne prepreke ostvarenju unutarnjeg tržišta u području računâ za plaćanje. Postojeće odredbe u vezi s računima za plaćanje i posebno u vezi s usporedivošću naknada i prebacivanju računa za plaćanje različite su na nacionalnoj razini. Kad je riječ o prebacivanju, nedostatak jedinstvenih obvezujućih mjera na razini Unije doveo je do različitih praksi i mjera na nacionalnoj razini. Te su razlike još izraženije u području usporedivosti naknada u kojem na razini Unije ne postoje nikakve mjere, čak ni samoregulatorne. Postanu li te razlike u budućnosti još značajnije, s obzirom na sklonost pružatelja platnih usluga da svoje prakse oblikuju prema nacionalnim tržištima, to bi povećalo trošak prekograničnih aktivnosti u odnosu na troškove s kojima su suočeni domaći pružatelji usluga, te bi učinilo tako razvoj poslovanja na prekograničnoj osnovi manje privlačnim. Prekograničnu aktivnost na unutarnjem tržištu otežavaju prepreke s kojima se susreću potrošači koji u inozemstvu otvaraju račun za plaćanje. Postojeći ograničavajući kriteriji prihvatljivosti mogu spriječiti građane Unije u slobodnom kretanju unutar Unije. Pružanje pristupa računu za plaćanje svim potrošačima omogućit će njihovo sudjelovanje na unutarnjem tržištu i dopustiti im da iskoriste prednosti unutarnjeg tržišta.
- (7) Nadalje, budući da neki potencijalni potrošači ne otvaraju račune za plaćanje jer su im oni uskraćeni ili jer im nisu ponuđeni primjereni proizvodi, potencijalna potražnja za uslugama računa za plaćanje u Uniji trenutačno nije potpuno iskorištena. Šire sudjelovanje potrošača na unutarnjem tržištu dodatno bi potaknulo pružatelje platnih usluga da uđu na nova tržišta. Isto tako, stvaranje uvjeta koji bi svim potrošačima omogućili pristup računu za plaćanje potrebno je sredstvo za poticanje sudjelovanja na unutarnjem tržištu te za omogućavanje iskorištavanja prednosti unutarnjeg tržišta.
- (8) Transparentnost i usporedivost naknada razmatralo se na razini Unije putem samoregulatorne inicijative koju je pokrenula bankarska industrija. Međutim, o toj inicijativi nije postignut konačan sporazum. S obzirom na prebacivanje, zajednička načela koja je Europski odbor za bankarsku industriju utvrdio 2008. predstavljaju model mehanizma za prebacivanje među računima za plaćanje koje nude banke koje se nalaze u istoj državi članici. Međutim, s obzirom na njihovu neobvezujuću narav, ta se zajednička načela primjenjuju nedosljedno diljem Unije i bez učinkovitih rezultata. Nadalje, zajednička načela bave se prebacivanjem računa za plaćanje samo na nacionalnoj razini i ne obuhvaćaju prekogranična prebacivanja. Konačno, s obzirom na pristup osnovnom računu za plaćanje, Preporukom Komisije 2011/442/EU ⁽¹⁾ pozvalo se države članice da poduzmu potrebne mjere kako bi se osigurala njezina primjena najkasnije šest mjeseci nakon objave. Do danas se svega nekoliko država članica pridržava glavnih načela te Preporuke.

⁽¹⁾ Preporuka Komisije 2011/442/EU od 18. srpnja 2011. o pristupu računu za osnovno plaćanje (SL L 190, 21.7.2011., str. 87.).

- (9) Kako bi se dugoročno poduprla učinkovita i neometana financijska mobilnost, nužno je uspostaviti ujednačenu skupinu pravila radi rješavanja pitanja slabe mobilnosti potrošača, a posebno za poboljšanje usporedbe usluga računa za plaćanje i naknada, te potaknuti prebacivanje računa za plaćanje i izbjeći diskriminaciju na temelju boravišta prema korisnicima koji namjeravaju otvoriti i koristiti račun za plaćanje preko granice. Nadalje, ključno je donijeti prikladne mjere za poticanje sudjelovanja potrošača' na tržištu računâ za plaćanje. Te će mjere potaknuti ulazak pružatelja platnih usluga na unutarnje tržište i osigurati ravnopravne uvjete, jačajući tako tržišno natjecanje i učinkovito raspoređivanje sredstava unutar tržišta Unije financijskih usluga stanovništvu u korist poduzeća i potrošača. Transparentne informacije o naknadama i mogućnostima prebacivanja u kombinaciji s pravom pristupa računu za plaćanje s osnovnim uslugama također će omogućiti građanima Unije lakše kretanje i kupnju unutar Unije, a time i korištenje prednosti potpuno funkcionalnog unutarnjeg tržišta u području financijskih usluga stanovništvu te će doprinijeti daljnjem razvoju unutarnjeg tržišta.
- (10) Također je nužno osigurati da ova Direktiva ne sprečava razvoj inovacija u području financijskih usluga stanovništvu. Svake godine nove tehnologije postaju dostupne koje mogu trenutačni model računa za plaćanje učiniti zastarjelim, poput usluga mobilnog bankarstva i platnih kartica s pohranjenim novčanim sredstvima.
- (11) Ova Direktiva ne bi trebala sprečavati države članice da zadrže ili usvoje strože odredbe s ciljem zaštite potrošača, pod uvjetom da su te odredbe u skladu s njihovim obvezama na temelju prava Unije i ove Direktive.
- (12) Odredbe ove Direktive koje se odnosi na usporedivost naknada i prebacivanje računa za plaćanje trebala bi se primjenjivati na sve pružatelje platnih usluga, kako je određeno Direktivom 2007/64/EZ. Odredbe ove Direktive koje se odnose na pristup računima za plaćanje s osnovnim uslugama trebale bi se odnositi samo na kreditne institucije. Sve odredbe ove Direktive trebale bi se primjenjivati na račune za plaćanje putem kojih potrošači mogu provoditi sljedeće transakcije: polaganje novčanih sredstava, podizanje gotova novca te izvršavanje i primanje platnih transakcija u korist i od trećih osoba, uključujući izvršavanje kreditnih transfera. Zbog toga bi računi s ograničenijim funkcijama trebali biti isključeni. Na primjer, računi poput štednih računa i računa kreditnih kartica na kojima se novčana sredstva najčešće uplaćuju isključivo u svrhu otplate duga s kreditnih kartica, tekući računi za otplatu hipotekarnog kredita ili računi elektroničkog novca u načelu bi trebali biti izuzeti iz područja primjene ove Direktive. Međutim, ako bi se ti računi koristili za svakodnevne platne transakcije i ako bi sadržali sve funkcije koje su navedene u tekstu iznad, oni će spadati u područje primjene ove Direktive. Računi u vlasništvu poduzeća, čak i malih ili mikropoduzeća, izuzev računa na vlastito ime, spadaju izvan područja primjene ove Direktive. Države članice trebale bi moći odlučiti proširiti primjenu ove Direktive na druge pružatelje platnih usluga te druge račune za plaćanje, na primjer one koji nude ograničenije platne funkcije.
- (13) Budući da je račun za plaćanje s osnovnim uslugama vrsta računa za plaćanje za potrebe ove Direktive, odredbe u pogledu transparentnosti i prebacivanju trebale bi se primjenjivati i na takve račune.
- (14) Definicije sadržane u ovoj Direktivi trebale bi biti u najvećoj mogućoj mjeri usklađene s onima iz drugih zakonodavnih akata Unije, a posebno s onima sadržanima u Direktivi 2007/64/EZ i iz Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (15) Od ključne je važnosti da potrošači razumiju naknade kako bi mogli usporediti ponude različitih pružatelja platnih usluga i donositi informirane odluke o tome koji račun za plaćanje najbolje odgovara njihovim potrebama. Naknade se ne mogu uspoređivati kada se pružatelji platnih usluga koriste različitim terminologijom za iste usluge i pružaju informacije u različitim formatima. Standardizirana terminologija, uz ciljane informacije o naknadama predstavljene u usklađenom formatu koji obuhvaća najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje, može pomoći potrošačima u razumijevanju i usporedbi naknada.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.).

- (16) Potrošačima bi najviše koristile informacije koje su sažete, standardizirane i jednostavne za usporedbu među različitim pružateljima platnih usluga. Alati dostupni potrošačima za usporedbu ponuda računâ za plaćanje ne bi imali pozitivan učinak ako bi vrijeme uloženo u iščitavanje dugih popisa naknada za različite ponude pobijalo korist odabira ponude koja predstavlja najbolju vrijednost. Ti bi alati trebali biti raznovrsni i trebalo bi provesti testiranje od strane potrošača. U ovoj fazi, trebalo bi standardizirati samo terminologiju najreprezentativnijih pojmova i definicija u pogledu naknada unutar država članica kako bi se izbjegao rizik od previše informacija i olakšala brza provedba.
- (17) Terminologiju o naknadama trebale bi odrediti države članice, uzimajući u obzir posebnosti lokalnih tržišta. Da bi se mogle smatrati reprezentativnima, usluge bi trebale biti podložne naknadi najmanje jednog pružatelja platnih usluga u državi članici. Uz to, ako su usluge zajedničke većini država članica, terminologija koja se koristi pri definiranju takvih usluga trebala bi biti standardizirana na razini Unije, a time bi se omogućila učinkovitija usporedba ponuda računâ za plaćanje diljem Unije. S ciljem osiguravanja dostatne homogenosti nacionalnih popisa, Europsko nadzorno tijelo (Europsko tijelo za bankarstvo) („EBA“) osnovano Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ trebalo bi izdati smjernice koje bi pomogle državama članicama u određivanju usluga koje se najčešće koriste i koje dovode do najvećih troškova za potrošače na nacionalnoj razini. U tu svrhu države članice trebale bi do 18. prosinca 2014. naznačiti Komisiji i EBA-i odgovarajuća tijela kojima bi trebalo uputiti te smjernice.
- (18) Nakon što države članice utvrde privremeni popis najreprezentativnijih usluga koje podliježu naknadi na nacionalnoj razini, zajedno s pojmovima i definicijama, EBA bi ih trebala pregledati kako bi nacrtom regulatornih tehničkih standarda utvrdila usluge koje su zajedničke većini država članica te za njih predložila standardizirane pojmove i definicije na razini Unije i na svim službenim jezicima institucija Unije. EBA bi trebala osigurati, kako bi se uzele u obzir nacionalne posebnosti, da se za svaku uslugu upotrebljava samo po jedan pojam na bilo kojem od službenih jezika svake države članice koji je ujedno i službeni jezik institucija Unije. To znači da se različiti pojmovi mogu koristiti za istu uslugu u različitim državama članicama koje dijele isti službeni jezik institucija Unije, vodeći time računa o nacionalnim posebnostima. Države članice tada bi trebale integrirati sve primjenjive pojmove na razini Unije u svoje privremene popise te objaviti svoje konačne popise na temelju toga.
- (19) Kako bi potrošačima pomogli u jednostavnoj usporedbi naknada računâ za plaćanje na cijelom unutarnjem tržištu, pružatelji platnih usluga trebali bi potrošačima staviti na raspolaganje dokument s informacijama o naknadama koji navodi naknade za sve usluge koje se nalaze na popisu najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje na nacionalnoj razini. Informativni dokument o naknadama trebao bi po potrebi sadržavati standardizirane pojmove i definicije određene na razini Unije. Time bi se također doprinijelo utvrđivanju ravnopravnih uvjeta među pružateljima platnih usluga koji se natječu na tržištu računâ za plaćanje. Informativni dokument o naknadama ne bi trebao sadržavati nikakve druge naknade. Ako pružatelj platnih usluga ne nudi uslugu koja se pojavljuje na popisu najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje, ona bi to trebala naznačiti, na primjer, na način da označi uslugu kao „nedostupnu“ ili „neprimjenjivu“. Države članice trebale bi biti u mogućnosti zahtijevati da se informativnim dokumentom o naknadama pruže ključni pokazatelji poput sveobuhvatnog pokazatelja troškova koji predstavlja sažeti prikaz ukupnog godišnjeg troška računa za plaćanje za potrošače. Kako bi se potrošačima pomoglo da razumiju naknade koje trebaju platiti za svoj račun za plaćanje, trebalo bi im staviti na raspolaganje pojmovnik s jasnim, razumljivim i nedvosmislenim objašnjenjima barem za naknade i usluge navedene u informativnom dokumentu o naknadama. Pojmovnik bi trebao služiti kao koristan alat kako bi se potaklo bolje razumijevanje značenja naknada, čime bi se doprinijelo jačanju položaja potrošača u odabiru među širokim izborom ponuda računâ za plaćanje. Pružateljima platnih usluga također bi trebalo uvesti obvezu informiranja potrošača, besplatno i najmanje jednom godišnje, o svim naknadama naplaćenim na njihovom računu za plaćanje, uključujući, kad je primjenjivo, kamatnu stopu na prekoračenje i pasivnu kamatnu stopu.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

Time se ne dovode u pitanje odredbe o prekoračenjima određene u Direktivi 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. Naknadne informacije trebalo bi navesti u posebnom dokumentu pod nazivom „izvješće o naknadama”. U njemu bi trebao biti naveden pregled svih zarađenih kamata i svih naknada nastalih u vezi s korištenjem računa za plaćanje kako bi potrošač mogao razumjeti na što se odnose izdaci za naknade te kako bi procijenio potrebu promjene uzoraka potrošnje ili prelaska drugom pružatelju usluga. Ta bi se prednost maksimizirala naknadnim informacijama o naknadi koje predstavljaju najreprezentativnije usluge istim redoslijedom kao i prethodne informacije o naknadi.

- (20) Kako bi se zadovoljile potrebe potrošača, potrebno je osigurati da su informacije o naknadama računa za plaćanje točne, jasne i usporedive. EBA bi stoga trebala, nakon savjetovanja s nacionalnim tijelima i nakon testiranja od strane potrošača, izraditi nacrt provedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardnim formatom informativnog dokumenta o naknadama, kao i izvješća o naknadama te zajedničkih simbola kako bi se potrošačima osigurala njihova razumljivost i usporedivost. Svaki informativni dokument o naknadama i izvješće o naknadama u svim državama članicama trebali bi imati jednak format, redoslijed stavki i naslova, omogućujući potrošačima usporedbu tih dvaju dokumenata, maksimizirajući tako razumijevanje i korištenje informacija. Informativni dokument o naknadama i izvješća o naknadama trebali bi se moći jasno razlikovati od ostalih priopćenja. Nadalje, pri izradi tih formata dokumenata, EBA bi također trebala uzeti u obzir činjenicu da države članice mogu odabrati dostavu informativnog dokumenta o naknadama i izvješća o naknadama zajedno s informacijama koje su potrebne u skladu s drugim zakonodavnim aktima Unije ili nacionalnim zakonodavnim aktima o računima za plaćanje i povezanim uslugama.
- (21) Radi osiguravanja ujednačene uporabe primjenjive terminologije na razini Unije diljem Unije, države članice bi trebale pružateljima platnih usluga nametnuti obvezu uporabe primjenjive terminologije na razini Unije te ostale standardizirane nacionalne terminologije utvrđene u konačnom popisu pri komuniciranju s potrošačima, kao i u informativnom dokumentu o naknadama i izvješću o naknadama. Pružatelji platnih usluga trebali bi biti u mogućnosti koristiti robne marke (*brand names*) pri pružanju ugovornih, poslovnih i marketinških informacija potrošačima pod uvjetom da jasno odrede primjenjivi odgovarajući standardizirani pojam. Kad odluče koristiti robne marke (*brand names*) u informativnom dokumentu o naknadama ili u izvješću o naknadama, ona bi trebala biti navedena pored standardiziranih pojmova kao sekundarna oznaka, primjerice u zagradama ili u manjoj veličini slova.
- (22) Internetske stranice za usporedbu koje su neovisne učinkovito su sredstvo koje potrošačima omogućuje da na jednome mjestu procijene prednosti različitih ponuda računâ za plaćanje. Takve internetske stranice mogu osigurati pravu ravnotežu između potrebe za jasnim i sažetim informacijama i potrebe za informacijama koje su ujedno cjelovite i sveobuhvatne, omogućujući korisnicima dobivanje detaljnijih informacija kad je to u njihovom interesu. Ona bi trebala obuhvaćati najširi mogući raspon ponuda kako bi se dobio reprezentativni pregled, a istodobno obuhvatio znatan dio tržišta. Također mogu smanjiti trošak traženja informacija jer potrošači informacije neće trebati prikupljati neovisno od pružatelja platnih usluga. Ključno je da informacije na takvim internetskim stranicama budu vjerodostojne, nepristrane i transparentne te da potrošači budu obaviješteni o dostupnosti takvih internetskih stranica. U tom smislu države članice trebale bi obavještavati javnost o takvim internetskim stranicama.
- (23) Kako bi pribavili nepristrane informacije o naplaćenim naknadama i kamatnim stopama koje se primjenjuju u vezi s računima za plaćanje, potrošači bi trebali moći koristiti javno dostupne internetske stranice za usporedbu koje su operativno neovisne o pružateljima platnih usluga, što znači da se nijednom pružatelju platnih usluga ne bi trebalo davati povlašteni tretman u rezultatima pretraživanja. Stoga bi države članice trebale omogućiti da potrošači imaju slobodan pristup najmanje jednoj takvoj internetskoj stranici na svojem državnom području. Takvim internetskim stranicama za usporedbu mogu upravljati nadležna tijela, ili se njima može upravljati u ime nadležnih tijela, druga tijela javne vlasti i/ili privatni operateri. Funkciju usporedbe naknada povezanih s računima za plaćanje mogla bi također pružati postojeće internetske stranice na kojima se uspoređuje široki raspon financijskih ili nefinancijskih proizvoda. Takvim internetskim stranicama trebalo bi upravljati u skladu s određenim kriterijima kvalitete uključujući zahtjeve da pružaju pojedinosti o svojim vlasnicima, da pružaju ispravne i ažurirane informacije, da navode vrijeme zadnjeg ažuriranja, određuju jasne, objektivne kriterije na kojima će se usporedba temeljiti i uključuju širok

⁽¹⁾ Direktiva 2008/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o ugovorima o potrošačkim kreditima i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 87/102/EEZ (SL L 133, 22.5.2008., str. 66.).

raspon ponuda računa za plaćanje koji obuhvaćaju značajan dio tržišta. Države članice trebale bi moći odrediti koliko često internetske stranice za usporedbu trebaju pregledavati i ažurirati informacije koje se pružaju potrošačima, ovisno o tome koliko često pružatelji platnih usluga općenito ažuriraju svoje informacije o naknadama. Također, države članice trebale bi odrediti što predstavlja široki raspon ponuda računa za plaćanje koji obuhvaćaju značajan dio tržišta, procjenjujući na primjer koliko pružatelja platnih usluga postoji te stoga bi li obična većina ili manje bila dostatna i/ili tržišni udjel i/ili njihov zemljopisni položaj. Internetska stranica za usporedbu trebala bi uspoređivati naknade koje se plaćaju za usluge navedene na popisu najrepreszentativnijih usluga povezanih s računima za plaćanje uz integriranje terminologije na razini Unije.

Primjereno je da bi države članice trebale biti u mogućnosti zahtijevati od takvih internetskih stranica da uspořeđuju druge informacije, na primjer informacije o odrednicama razine usluga koje pružaju pružatelji platnih usluga, poput broja i mjesta podružnica ili bankomata. Ako u državi članici postoji samo jedna internetska stranica, a ta internetska stranica više nije aktivna ili više ne zadovoljava kriterije kvalitete, država članica trebala bi osigurati da se potrošačima u razumnom roku pruži pristup drugoj internetskoj stranici za usporedbu na nacionalnoj razini.

- (24) Trenutačna praksa pružatelja platnih usluga jest nuditi račun za plaćanje u paketu s drugim proizvodima ili uslugama, pored usluga povezanih s računom za plaćanje, poput proizvoda osiguranja ili financijskog savjetovanja. Ta praksa pružateljima platnih usluga može poslužiti kao sredstvo kojim će proširiti svoju ponudu i međusobno se natjecati te ona, u konačnici, može biti korisna za potrošače. Međutim, Komisijino istraživanje iz 2009. godine o praksama povezivanja u financijskom sektoru, kao i relevantna savjetovanja te prigovori potrošača pokazali su da pružatelji platnih usluga mogu nuditi račune za plaćanje u paketu s proizvodima koje potrošači ne traže, a koji nisu ključni za račune za plaćanje, poput osiguranja domaćinstva. Nadalje, uočeno je da te prakse mogu smanjiti transparentnost i usporedivost cijena, potrošačima ograničiti mogućnosti kupovine i negativno utjecati na njihovu mobilnost. Stoga bi države članice trebale osigurati potrošačima da u slučaju da im pružatelj platnih usluga nudi račun za plaćanje u paketu dobiju informacije o tome je li moguće pribaviti račun za plaćanje odvojeno te, ako je to moguće, pružiti posebne informacije u vezi s primjenjivim troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda ili usluga uključenih u paket koji se mogu kupiti odvojeno.
- (25) Postupak prebacivanja računa za plaćanje trebalo bi uskladiti na razini Unije. Trenutačno su postojeće mjere na nacionalnoj razini izrazito raznolike te ne jamče odgovarajuću razinu zaštite potrošača u svim državama članicama. Uvođenje zakonodavnih mjera kojima se utvrđuju glavna načela koja pružatelji platnih usluga moraju poštovati pri pružanju takve usluge u svakoj državi članici unaprijedilo bi funkcioniranje unutarnjeg tržišta za potrošače i pružatelje platnih usluga. S jedne strane, time bi se zajamčili ravnopravni uvjeti za potrošače koji mogu biti zainteresirani za otvaranje računa za plaćanje u drugoj državi članici jer bi se osigurala jednaka razina zaštite. S druge strane, time bi se umanjile razlike između regulatornih mjera na snazi na nacionalnoj razini te bi se stoga smanjilo administrativno opterećenje za pružatelje platnih usluga koji svoje usluge namjeravaju nuditi na prekograničnoj osnovi. Shodno time, mjere o prebacivanju olakšale bi pružanje usluga povezanih s računima za plaćanje na unutarnjem tržištu.
- (26) Prebacivanje ne bi trebalo podrazumijevati prijenos ugovora od pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos pružatelju platnih usluga koji je primatelj.
- (27) Potrošači su skloni prebacivanju računa za plaćanje samo ako postupak ne uključuje preveliko administrativno i financijsko opterećenje. Stoga bi pružatelji platnih usluga trebali potrošačima ponuditi jasan, brz i siguran postupak prebacivanja računa za plaćanje, uključujući račune za plaćanje s osnovnim uslugama. Takav postupak trebao bi se jamčiti u slučaju da potrošači žele promijeniti pružatelja platnih usluga, ali također u slučaju da potrošači žele promijeniti račun za plaćanje unutar istog pružatelja platnih usluga. Na taj bi način potrošači mogli ostvariti korist od najprikladnijih ponuda na tržištu te svoj postojeći račun za plaćanje jednostavno zamijeniti drugim računom koji je možda prikladniji, neovisno o tome izvršava li se ta radnja unutar istog pružatelja platnih usluga ili između različitih pružatelja platnih usluga. Sve naknade koje naplaćuju pružatelji platnih usluga u vezi s uslugom prebacivanja trebale bi biti razumne i u skladu sa stvarnim troškom pružatelja platnih usluga.

- (28) Državama članicama trebalo bi biti dopušteno, u vezi s prebacivanjem u kojem su oba pružatelja platnih usluga nalaze na državnom području iste države članice, da uspostave ili zadrže mjere koje se razlikuju od onih u ovoj Direktivi ako je jasno da je to u korist potrošača.
- (29) Postupak prebacivanja za potrošača bi trebao biti što otvoreniji. U skladu s time, države članice trebale bi osigurati da pružatelj platnih usluga koji je primatelj bude odgovoran za pokretanje postupka i upravljanje njime u ime potrošača. Države članice pri uspostavi usluge prebacivanja trebale bi moći koristiti dodatna sredstva, poput tehničkog rješenja. Takva dodatna sredstva mogu prelaziti zahtjeve ove Direktive; na primjer, usluga prebacivanja može se pružiti u kraćem roku ili se od pružatelja platnih usluga može zahtijevati da na potrošačev zahtjev za određeno ograničeno razdoblje koje započinje od primanja ovlaštenja za prebacivanje osiguraju automatsko ili ručno preusmjeravanje kreditnih transfera primljenih na prijašnjem računu za plaćanje na novi račun za plaćanje. Takva dodatna sredstva mogu koristiti i pružatelji platnih usluga na dobrovoljnoj osnovi čak kad to od njih ne zahtijeva država članica.
- (30) Potrošačima bi trebalo omogućiti da od pružatelja platnih usluga koji je primatelj zatraže prebacivanje svih ili dijela dolaznih kreditnih transfera, trajnih naloga za kreditne transfere ili ovlaštenja za izravno terećenje, po mogućnosti tijekom jednog sastanka s pružateljem platnih usluga koji je primatelj. U tu svrhu potrošačima bi trebalo omogućiti potpisivanje jednog ovlaštenja kojim odobravaju svaki od gore navedenih zadataka. Države članice mogle bi zahtijevati da ovlaštenje potrošača bude u pisanom obliku, ali bi mogle i odlučiti prihvatiti druga jednakovrijedna sredstva po potrebi, na primjer u slučaju automatskog sustava za prebacivanje. Prije davanja ovlaštenja, potrošač bi trebao biti obaviješten o svim koracima postupka potrebnima za dovršenje prebacivanja. Na primjer, ovlaštenje bi moglo uključiti sve zadaće koje su dijelom usluge prebacivanja te bi moglo sadržavati mogućnost da potrošač odabere samo neke od tih zadaća.
- (31) Kako bi prebacivanje bilo uspješno, potrebna je suradnja pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos. Pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos trebao bi pružatelju platnih usluga koji je primatelj pružiti sve informacije potrebne za ponovnu uspostavu plaćanja na drugom računu za plaćanje. Međutim, takve informacije ne bi trebale prelaziti ono što je potrebno za obavljanje prebacivanja.
- (32) Kako bi se olakšalo prekogranično otvaranje računa, potrošaču bi trebalo omogućiti da od novog pružatelja platnih usluga zatraži da na novom računu za plaćanje uspostavi sve ili dio trajnih naloga za kreditne transfere, prihvati izravna terećenja od datuma koji odredi potrošač te da potrošaču dostavi informacije o novom računu za plaćanje, po mogućnosti tijekom jednog sastanka s novim pružateljem platnih usluga.
- (33) Potrošači ne bi trebali biti podložni financijskom gubitku, uključujući troškove i kamate prouzročene bilo kakvim pogreškama koje je počinio neki od pružatelja platnih usluga uključen u postupak prebacivanja. Potrošači osobito ne bi trebali snositi nikakav financijski gubitak koji proizlazi iz plaćanja dodatnih naknada, kamata ili drugih troškova, kao i nikakve novčane kazne, penale ili bilo koju drugu vrstu financijskog gubitka zbog kašnjenja u izvršavanju plaćanja.
- (34) Države članice trebale bi zajamčiti da potrošači koji planiraju otvoriti račun za plaćanje nisu diskriminirani na temelju svojeg državljanstva ili mjesta boravka. Iako je važno da kreditne institucije osiguraju da njihovi potrošači ne koriste financijski sustav u nezakonite svrhe poput prijevare, pranja novca ili financiranja terorizma, one ne bi trebale postavljati prepreke potrošačima koji se žele okoristiti prednostima unutarnjeg tržišta prekograničnim otvaranjem i korištenjem računa za plaćanje. Stoga se odredbe Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ ne bi trebale koristiti kao razlog za odbijanje komercijalno manje atraktivnih potrošača.

⁽¹⁾ Direktiva 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2005. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma (SL L 309, 25.11.2005., str. 15.).

- (35) Potrošači koji zakonito borave u Uniji ne bi trebali biti diskriminirani na temelju svojeg državljanstva ili mjesta boravka ili po bilo kojoj drugoj osnovi navedenoj u članku 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) kad podnose zahtjev za ili kad pristupaju računu za plaćanje unutar Unije. Osim toga, pristup računima za plaćanje s osnovnim uslugama trebale bi osigurati države članice bez obzira na financijske okolnosti potrošača, kao što je njihova zaposlenost, razina prihoda, kreditna povijest ili osobni bankrot.
- (36) Potrošači koji imaju zakonito boravište u Uniji i koji u određenoj državi članici nemaju račun za plaćanje, u toj bi državi članici trebali moći otvoriti račun za plaćanje s osnovnim uslugama i njime se koristiti. Koncept „zakonitog boravišta u Uniji” trebao bi obuhvaćati građane Unije i državljane trećih zemalja koji već koriste prava koja su im dodijeljena aktima Unije kao što je Uredba Vijeća (EEZ) br. 1408/71 ⁽¹⁾, Direktiva Vijeća 2003/109/EZ ⁽²⁾, Uredba Vijeća (EZ) br. 859/2003 ⁽³⁾ i Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾. Taj koncept trebao bi također obuhvatiti osobe koje su zatražile azil na temelju Ženevske konvencije od 28. srpnja 1951. u vezi sa statusom izbjeglica, njezina Protokola od 31. siječnja 1967. i drugih relevantnih međunarodnih ugovora. Nadalje, države članice trebale bi moći proširiti koncept „zakonitog boravišta u Uniji” na druge državljane trećih zemalja koji se nalaze na njihovu državnom području.
- (37) Države članice trebale bi biti u mogućnosti, uz potpuno poštovanje temeljnih sloboda zajamčenih Ugovorima, zatražiti od potrošača koji žele otvoriti račun za plaćanje s osnovnim uslugama na njihovom državnom području da pokažu stvaran interes za tako nešto. Ne dovodeći u pitanje zahtjeve usvojene u skladu s Direktivom 2005/60/EZ za sprečavanje pranja novca, ne bi trebalo zahtijevati fizičku prisutnost u prostorijama kreditnih institucija kako bi se pokazalo takav stvaran interes.
- (38) Države članice trebale bi osigurati da broj kreditnih institucija koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama bude dovoljan za osiguravanje pokrivenosti svih potrošača, izbjegavanje svake diskriminacije prema njima i sprečavanje narušavanja tržišnog natjecanja. Pri određivanju dostatnog broja kreditnih institucija, čimbenici koje treba uzeti u obzir trebali bi uključiti opseg mreže kreditnih institucija, veličinu državnog područja države članice, raspodjelu potrošača na državnom području, tržišni udio kreditnih institucija i predstavlja li račun za plaćanje s osnovnim uslugama samo mali dio računa za plaćanje koje pruža kreditna institucija. U načelu, što je moguće više kreditnih institucija trebalo bi nuditi račune za plaćanje s osnovnim uslugama kako bi se zajamčilo da potrošači mogu otvoriti takve račune u prostorijama kreditne institucije koja se nalazi u blizini njihova mjesta boravka te da potrošači nisu ni na koji način diskriminirani u pristupu takvim računima te da ih mogu učinkovito koristiti. Države članice posebno bi trebale osigurati da nema vidljive diskriminacije koja se odražava, na primjer, u drukčijem izgledu kartice, drukčijem broju računa ili drukčijem broju kartice. Međutim, trebalo bi biti moguće da država članica predvidi da račune za plaćanje s osnovnim uslugama nudi manji broj kreditnih institucija, ali bi to trebalo biti opravdano na temelju toga da su, na primjer, te kreditne institucije tako široko rasprostranjene na državnom području te države članice da bi mogle služiti svim potrošačima bez da ih se prisiljava da putuju predaleko od svog doma kako bi došli do njih. Nadalje, potrošači koji pristupaju računu za plaćanje s osnovnim uslugama ne bi na nijedan način trebali biti stigmatizirani, a taj se cilj na bolji način može ostvariti ako je imenovan veći broj kreditnih institucija.
- (39) Države članice trebale bi moći uspostaviti mehanizme koji pomažu potrošačima bez stalne adrese, tražiteljima azila i potrošačima kojima nije izdana dozvola boravka, ali čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga, da u potpunosti ostvare pogodnosti iz ove Direktive.

⁽¹⁾ Uredba (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe i njihove obitelji koji se kreću unutar Zajednice (SL L 149, 5.7.1971., str. 2.).

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem (SL L 16, 23.1.2004., str. 44.).

⁽³⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 859/2003 od 14. svibnja 2003. o proširenju odredaba Uredbe (EEZ) br. 1408/71 i Uredbe (EEZ) br. 574/72 na državljane trećih zemalja za koje ne vrijede spomenute odredbe isključivo na osnovi njihovog državljanstva (SL L 124, 20.5.2003., str. 1.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavlja ju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77.).

- (40) Ako kreditnim institucijama dopuste da na zahtjev potrošača omoguće ugovor o prekoračenju po računu za plaćanje s osnovnim uslugama, države članice trebale bi moći odrediti maksimalan iznos i maksimalno trajanje svakog takvog prekoračenja. Države članice također bi trebale osigurati da se o svim informacijama u vezi s povezanim naknadama potrošače izvijesti na transparentan način. Naposljetku, kreditne institucije trebale bi poštovati Direktivu 2008/48/EZ ako nude ugovore o prekoračenju po računu za plaćanje s osnovnim uslugama.
- (41) Radi prikladnog pružanja usluga korisnicima računa za plaćanje s osnovnim uslugama, države članice bi od kreditnih institucija trebale zahtijevati prikladnu obuku odgovarajućeg osoblja i da mogući sukobi interesa ne utječu negativno na te potrošače.
- (42) Države članice trebale bi moći dozvoliti kreditnim institucijama da odbiju uslugu otvaranja računa za plaćanje s osnovnim uslugama za potrošače koji u istoj državi članici već imaju aktivan i barem jednakovrijedan račun za plaćanje. U svrhu provjere ima li potrošač već otvoren račun za plaćanje, kreditne institucije trebale bi se moći osloniti na izjavu potrošača.
- (43) Države članice trebale bi osigurati da kreditne institucije obrađuju zahtjeve za račun za plaćanje s osnovnim uslugama u rokovima zadanim u ovoj Direktivi te da u slučaju odbijanja takvog zahtjeva kreditne institucije obavijeste potrošača o konkretnim razlozima odbijanja osim ako bi njihovo otkrivanje bilo protivno nacionalnoj sigurnosti, javnom poretku ili Direktivi 2005/60/EZ.
- (44) Potrošačima bi trebao biti zajamčen pristup nizu osnovnih platnih usluga. Usluge povezane s računima za plaćanje s osnovnim uslugama trebale bi uključivati mogućnost polaganja novčanih sredstava i podizanja gotova novca. Potrošači bi trebali moći obavljati osnovne platne transakcije poput primanja prihoda ili naknada, plaćanja računa ili poreza te kupovine robe i usluga, uključujući putem izravnog terećenja, kreditnim transferom i upotrebom platne kartice. Takve bi usluge trebale omogućivati internetsku kupnju robe i usluga te bi potrošačima trebale omogućiti izdavanje naloga za plaćanje putem internetskog bankarstva kreditne institucije, ako je to moguće. Međutim, račun za plaćanje s osnovnim uslugama ne bi trebao biti ograničen na internetsko korištenje jer bi to stvorilo prepreku za potrošače bez pristupa internetu. Države članice trebale bi osigurati da, za usluge koje se odnose na otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje, kao i polaganje novčanih sredstava i podizanje gotova novca i poduzimanje platnih transakcija platnim karticama, uz izuzeće kreditnih kartica, ne postoje ograničenja broja radnji koje će se omogućiti potrošaču prema određenim pravilima određivanja cijena utvrđenima ovom Direktivom. Za izvršenje kreditnih transfera i izravnih terećenja, kao i transakcija ostvarenih putem kreditne kartice vezane uz račun za plaćanje s osnovnim uslugama, države članice trebale bi moći odrediti minimalni broj radnji koje će se omogućiti potrošaču po određenim pravilima određivanja cijena utvrđenima ovom Direktivom, pod uvjetom da su usluge na koje se te radnje odnose za osobnu uporabu potrošača. U određivanju toga što se može smatrati osobnom uporabom, države članice trebale bi u obzir uzimati postojeće ponašanje potrošača i uobičajenu trgovačku praksu. Naknade koje se naplaćuju za radnje iznad minimalnog broja radnji nikada ne bi trebale biti više od onih koje se naplaćuju prema uobičajenoj politici određivanja cijena od strane kreditne institucije.
- (45) U postupku utvrđivanja usluga koje treba ponuditi u okviru računa za plaćanje s osnovnim uslugama te najmanjeg broja uključenih radnji trebalo bi uzeti u obzir nacionalne posebnosti. Posebno se određene usluge mogu smatrati ključnima kako bi se zajamčila potpuna upotreba računa za plaćanje u određenoj državi članici zbog njihove široke upotrebe na nacionalnoj razini. Na primjer, u nekim državama članicama potrošači još uvijek često koriste čekove, iako se taj način plaćanja vrlo rijetko koristi u drugim državama članicama. Ova bi Direktiva stoga trebala omogućiti državama članicama utvrđivanje dodatnih usluga koje se smatraju ključnima na nacionalnoj razini te koje bi se trebale pružati u okviru računa za plaćanje s osnovnim uslugama u dotičnoj državi članici. Države članice također bi trebale osigurati da su naknade koje naplaćuju kreditne institucije za takve dodatne usluge u vezi s računom za plaćanje s osnovnim uslugama razumne.

- (46) Kako bi se osigurala dostupnost računa za plaćanje s osnovnim uslugama najširem mogućem rasponu potrošača, trebalo bi ih nuditi besplatno ili uz razumnu naknadu. S ciljem poticanja osjetljivih skupina potrošača bez bankovnog računa na sudjelovanje na tržištu bankovnih usluga stanovništvu, države članice trebale bi moći predvidjeti da računi za plaćanje s osnovnim uslugama budu ponuđeni tim potrošačima po posebno povoljnim uvjetima, na primjer besplatno. Države članice trebale bi moći slobodno odrediti mehanizam za prepoznavanje onih potrošača koji mogu koristiti račune za plaćanje s osnovnim uslugama po povoljnijim uvjetima, pod uvjetom da mehanizam osigurava da osjetljiva skupina potrošača može pristupiti računu za plaćanje s osnovnim uslugama. U svakom slučaju, takav pristup ne bi trebao dovoditi u pitanje prava svih potrošača, uključujući one koji nisu osjetljivi, da pristupe računima za plaćanje s osnovnim uslugama barem uz razumnu naknadu. Nadalje, svi dodatni troškovi potrošača za nepridržavanje uvjeta utvrđenih u ugovoru trebali bi biti razumni. Države članice trebale bi utvrditi što čini razumnu naknadu u skladu s nacionalnim okolnostima.
- (47) Kreditne institucije trebale bi odbiti otvaranje ili bi trebale raskinuti ugovor za račun za plaćanje s osnovnim uslugama samo u posebnim okolnostima kao što je nepridržavanje propisa o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma ili o sprječavanju i istraživanju kaznenih djela. Čak i u tim slučajevima odbijanje može biti opravdano samo ako se potrošač ne pridržava tog propisa, a ne zato što je postupak provjere pridržavanja propisa pretežak ili skup. Međutim, mogu postojati slučajevi kada potrošač zloupotrebljava svoje pravo na otvaranje i korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama. Na primjer, država članica trebala bi moći dozvoliti kreditnim institucijama da poduzmu mjere protiv potrošača koji su počinili kazneno djelo poput ozbiljne prijevare protiv kreditne institucije, s ciljem izbjegavanja ponavljanja takvih kaznenih djela. Takve mjere na primjer mogu uključiti ograničavanje pristupa tom potrošaču računu za plaćanje s osnovnim uslugama za određeno vremensko razdoblje. Osim toga, mogu postojati slučajevi za koje prethodno odbijanje zahtjeva za račun za plaćanje može biti potrebno radi određivanja potrošača koji bi mogli koristiti račun za plaćanje po povoljnijim uvjetima. U tom slučaju, kreditna institucija trebala bi obavijestiti potrošača da može koristiti posebni mehanizam u slučaju odbijanja zahtjeva za račun za plaćanje za koji se plaća naknada u skladu s ovom Direktivom za dobivanje pristupa računu za plaćanje s osnovnim uslugama koji je besplatan. Oba ta dodatna slučaja trebala bi međutim biti ograničena, određena i utemeljena na točno određenim odredbama nacionalnog prava. Pri utvrđivanju dodatnih slučajeva u kojima kreditne institucije mogu odbiti ponuditi račune za plaćanje potrošačima, države članice trebale bi kao temelj moći u obzir uzeti, između ostalog, javnu sigurnost ili javni poredak.
- (48) Države članice i kreditne institucije trebale bi potrošačima pružiti jasne i razumljive informacije o pravu na otvaranje i korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama. Države članice trebale bi osigurati da su mjere obavještanja pravilno usmjerene te posebice da obuhvaćaju potrošače bez bankovnog računa te osjetljivu skupinu potrošača i mobilne potrošače. Kreditne institucije trebale bi aktivno stavljati na raspolaganje potrošačima dostupne podatke i odgovarajuću pomoć vezano uz posebne značajke ponuđenih računa za plaćanje s osnovnim uslugama, s njima povezane naknade i uvjete korištenja te mjere koje bi potrošači trebali poduzeti za ostvarenje prava na otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama. Potrošače bi posebno trebalo obavijestiti o tome da kupovina dodatnih usluga nije obvezna za pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama.
- (49) Države članice trebale bi promicati mjere kojima se podržava edukacija najosjetljivije skupine potrošača, pružajući im savjete i pomoć u odgovornom upravljanju njihovim financijama. Također je potrebno pružiti informacije o savjetovanju koje organizacije potrošača i nacionalna tijela mogu pružiti potrošačima. Osim toga, države članice trebale bi poticati inicijative kreditnih institucija kojima se nastoji povezati pružanje usluga računa za plaćanje s osnovnim uslugama i nezavisne službe financijske edukacije.
- (50) Kako bi se potpomogla sposobnost pružatelja platnih usluga da pružaju svoje usluge na prekograničnoj osnovi za potrebe suradnje, razmjene informacija i rješavanja sporova među nadležnim tijelima, nadležna tijela odgovorna za provođenje ove Direktive trebala bi biti ona tijela koja djeluju u okrilju EBA-e, kako je određeno Uredbom (EU) br. 1093/2010 ili druga nacionalna tijela, pod uvjetom da surađuju s tijelima pod okriljem EBA-e u svrhu izvršenja svojih dužnosti u okviru ove Direktive.

- (51) Države članice trebale bi imenovati nadležna tijela ovlaštena za osiguravanje provedbe ove Direktive i osigurati da im se dodijele istražne i provedbene ovlasti te adekvatni resursi potrebni za obavljanje njihovih zadaća. Nadležna tijela mogla bi u vezi s određenim aspektima ove Direktive djelovati podnošenjem zahtjeva sudu nadležnom za donošenje pravne odluke, uključujući, prema potrebi, putem žalbe. To bi moglo omogućiti državama članicama, osobito ako su odredbe ove Direktive prenesene u građansko pravo, da primjenu ovih odredaba prepuste relevantnim tijelima i sudovima. Države članice trebale bi imati mogućnost imenovanja različitih nadležnih tijela za provođenje širokog raspona obveza utvrđenih u ovoj Direktivi. Primjerice, za pojedine odredbe države članice mogle bi imenovati nadležna tijela odgovorna za provedbu zaštite potrošača, dok bi za druge odredbe one mogle odlučiti imenovati tijelo za bonitetni nadzor. Mogućnost imenovanja različitih nadležnih tijela ne bi trebala utjecati na obveze kontinuiranog nadzora i suradnje među nadležnim tijelima, kako je određeno u ovoj Direktivi.
- (52) Potrošači bi trebali imati pristup učinkovitim i djelotvornim postupcima alternativnog rješavanja sporova koji proizlaze iz prava i obveza utvrđenih ovom Direktivom. Takav pristup već osigurava Direktiva 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ s obzirom na relevantne ugovorne sporove. Međutim, potrošači bi također trebali imati pristup postupcima alternativnog rješavanja sporova u slučaju sporova koji su prethodili ugovoru, a koji se odnose na prava i obveze utvrđene ovom Direktivom, na primjer kad im je odbijen pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama. Stoga je ovom Direktivom predviđeno da bi potrošači trebali imati pristup postupcima alternativnog rješavanja sporova koji se odnose na prava i obveze utvrđene ovom Direktivom bez obzira radi li se o ugovornim sporovima ili sporovima koji su prethodili ugovoru. Takvi postupci alternativnog rješavanja sporova te subjekti koji ih nude trebali bi zadovoljavati kriterije kvalitete utvrđene Direktivom 2013/11/EU. Usklađenost s ovom Direktivom zahtijeva obradu osobnih podataka potrošača. Takva obrada podliježe Direktivi 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. Stoga bi ova Direktiva trebala biti usklađena s pravilima utvrđenima u Direktivi 95/46/EZ.
- (53) Jednom u dvije godine, a prvi put u roku od četiri godine od stupanja na snagu ove Direktive, države članice trebale bi pribaviti pouzdanu godišnju statistiku o funkcioniranju mjera uvedenih ovom Direktivom. One bi se trebale koristiti relevantnim izvorima informacija i te informacije prenijeti Komisiji. Komisija bi trebala pripremiti izvješće na temelju informacija primljenih od država članica prvi put nakon četiri godine od stupanja na snagu ove Direktive, a nakon toga jednom u dvije godine.
- (54) Ovu Direktivu trebalo bi preispitati pet godina nakon njezina stupanja na snagu kako bi se u obzir uzela kretanja na tržištu, poput pojave novih vrsta računa za plaćanje i platnih usluga, kao i kretanja u drugim područjima prava Unije te iskustva država članica. Izvješće temeljeno na preispitivanju bi trebalo uključivati popis postupaka radi kršenja koje je pokrenula Komisija u vezi s ovom Direktivom. Preispitivanje bi također bi trebalo uključiti procjenu prosječne razine naknada u državama članicama za račune za plaćanje koji ulaze u područje primjene ove Direktive, procjenu pitanja jesu li uvedene mjere poboljšale potrošačevo razumijevanje naknada za račune za plaćanje, usporedivost računa za plaćanje i lakoću prebacivanja računa za plaćanje te broj imateljâ računa koji su prebacili račune za plaćanje nakon prenošenja ove Direktive.

Preispitivanjem bi se također trebalo analizirati broj pružatelja usluga koji nude račun za plaćanje s osnovnim uslugama i broj takvih računa koje su otvorili potrošači koji su bili bez bankovnog računa, primjere najbolje prakse u državama članicama za smanjenje isključenosti potrošača iz pristupa platnim uslugama i prosječne godišnje naknade obračunate za račune za plaćanje s osnovnim uslugama. Njime bi se također trebali procijeniti troškovi i koristi provedbe prenosivosti računa za plaćanje na razini Unije, izvedivost okvira za osiguravanje automatiziranog preusmjeravanja plaćanja s jednog računa za plaćanje na drugi unutar iste države članice zajedno s automatiziranim obavijestima primateljima plaćanja ili platiteljima ako su njihovi transferi preusmjereni i proširenja usluga prebacivanja ako se pružatelj platnih usluga koji je primatelj te pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos nalaze u različitim državama članicama. Također bi trebalo uključiti procjenu učinkovitosti postojećih mjera i potrebu za

⁽¹⁾ Direktiva 2013/11/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ (SL L 165, 18.6.2013., str. 63.).

⁽²⁾ Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL L 281, 23.11.1995., str. 31.).

dodatne mjere za povećanje financijske uključenosti i za pomoć osjetljivim članovima društva u odnosu na prezaduženost. Trebalo bi procijeniti i je li pružanje informacija koje trebaju davati pružatelji platnih usluga prilikom ponude paketa proizvoda dostatno ili su potrebne dodatne mjere. Također bi trebalo procijeniti potrebu za dodatnim mjerama u odnosu na internetske stranice za usporedbu i potrebu za ovlašćivanjem internetskih stranica za usporedbu. Komisija bi Europskom parlamentu i Vijeću trebala dostaviti to izvješće, prema potrebi popraćeno zakonodavnim prijedlozima.

- (55) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela priznata u Povelji u skladu sa člankom 6. stavkom 1. Ugovora o Europskoj uniji (UEU).
- (56) S obzirom na to da ciljeve ove Direktive, posebno olakšavanje transparentnosti i usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanjem računa za plaćanje i pristupom računima za plaćanje s osnovnim uslugama ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog potrebe za svladavanjem fragmentiranosti tržišta i osiguranja ravnopravnih uvjeta u Uniji oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (57) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom od 28. rujna 2011. država članica i Komisije o dokumentima s objašnjenjima ⁽¹⁾, države članice odlučile su u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama prenošenja priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između dijelova direktive te odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata prenošenja. U pogledu ove Direktive zakonodavac prijenos takvih dokumenata smatra opravdanim.
- (58) Izvršeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

PREDMET, PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Direktivom utvrđuju pravila o transparentnosti i usporedivosti naknada koje se naplaćuju potrošačima na računima za plaćanje koje posjeduju unutar Unije, pravila o prebacivanju računa za plaćanje unutar države članice i pravilima za olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za plaćanje za potrošače.
2. Ovom Direktivom također se utvrđuje okvir za pravila i uvjete prema kojima se od država članica zahtijeva da jamče pravo potrošačima na otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama u Uniji i korištenje tih računa.
3. Poglavlja II. i III. odnose se na pružatelje platnih usluga.
4. Poglavlje IV. odnosi se na kreditne institucije.

Države članice mogu odlučiti primjenjivati poglavlje IV. na pružatelje platnih usluga koji nisu kreditne institucije.

⁽¹⁾ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

5. Države članice mogu odlučiti da ne primjenjuju cijelu ili dio ove Direktive na subjekte iz članka 2. stavka 5. Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

6. Ova Direktiva primjenjuje se na račune za plaćanje putem kojih potrošači mogu barem:

(a) uplatiti novčana sredstva na račun za plaćanje;

(b) podići gotov novac s računa za plaćanje;

(c) izvršavati i primati platne transakcije, uključujući kreditne transfere, u korist treće strane ili od treće strane.

Države članice mogu odlučiti primjenjivati cijelu ili dio ove Direktive na račune za plaćanje pored onih iz prvog podstavka.

7. Otvaranje i korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama, u skladu s ovom Direktivom, usklađeno je Direktivom 2005/60/EZ.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „potrošač” znači svaka fizička osoba koja djeluje u svrhe izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtne ili profesionalne djelatnosti;
2. „zakonito boravište u Uniji” znači kada fizička osoba ima pravo boraviti u državi članici temeljem prava Unije ili nacionalnog prava, uključujući potrošače koji nemaju stalnu adresu i tražitelje azila na temelju Ženevske konvencije od 28. srpnja 1951. o statusu izbjeglica, njezinog Protokola od 31. siječnja 1967. i ostalim relevantnim međunarodnim ugovorima;
3. „račun za plaćanje” znači račun na ime jednog ili više potrošača koji se koristi za izvršavanje platnih transakcija;
4. „platna usluga” znači platna usluga kako je definirana člankom 4. točkom 3. Direktive 2007/64/EZ;
5. „platna transakcija” znači čin polaganja, prijenosa ili podizanja novčanih sredstava koji inicira platitelj ili primatelj plaćanja bez obzira na osnovne obveze između platitelja i primatelja plaćanja;
6. „usluge povezane s računom za plaćanje” znači sve usluge koje se odnose na otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje, uključujući platne usluge i platne transakcije koje spadaju u područje primjene članka 3. točke (g) Direktive 2007/64/EZ te ugovore o prekoračenju i premašeno prekoračenje;
7. „pružatelj platnih usluga” znači pružatelj platnih usluga definiran člankom 4. točkom 9. Direktive 2007/64/EZ;

⁽¹⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

8. „kreditna institucija” znači kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
9. „platni instrument” znači platni instrument kako je definiran u članku 4. stavku 23. Direktive 2007/64/EZ;
10. „pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos” znači pružatelj platnih usluga od kojeg se prenose informacije potrebne za izvršenje prebacivanja;
11. „pružatelj platnih usluga koji je primatelj” znači pružatelj platnih usluga kojemu se prenose informacije potrebne za izvršenje prebacivanja;
12. „nalog za plaćanje” znači svaka uputa platitelja ili primatelja plaćanja njegovom pružatelju platnih usluga kojom se zahtijeva izvršenje platne transakcije;
13. „platitelj” znači fizička ili pravna osoba koja ima račun za plaćanje te odobrava nalog za plaćanje s tog računa, ili, ako nema račun za plaćanje, fizička ili pravna osoba koja uplaćuje platni nalog na račun za plaćanje primatelja plaćanja;
14. „primatelj plaćanja” znači fizička ili pravna osoba koja je predviđeni primatelj novčanih sredstava koja su predmet platne transakcije;
15. „naknade” znači sve troškove i kazne, ako postoje, koje potrošač plaća pružatelju platnih usluga za usluge povezane s računom za plaćanje ili u vezi s njima;
16. „pasivna kamatna stopa” znači svaka stopa po kojoj se plaćaju kamate potrošaču u pogledu novčanih sredstava koja se nalaze na računu za plaćanje;
17. „trajni nosač podataka” znači svaki instrument koji potrošaču omogućuje pohranu informacija naslovljenih na tog potrošača osobno tako da budu dostupni za buduću upotrebu u razdoblju koje odgovara svrsi informacija i koje omogućuje nepromijenjeno reproduciranje pohranjenih informacija;
18. „prebacivanje” ili „usluga prebacivanja” znači, na zahtjev potrošača, prijenos s jednog pružatelja platnih usluga na drugoga ili informacija o svim ili nekim trajnim naložima za kreditne transfere, ponavljajućim izravnim terećenjima i ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima koji se izvršavaju na računu za plaćanje, ili svakog pozitivnog salda računa za plaćanje s jednog računa za plaćanje na drugi ili oboje, uz zatvaranje ili bez zatvaranja prijašnjeg računa za plaćanje;
19. „izravno terećenje” znači nacionalna ili prekogranična platna usluga za terećenje platiteljeva računa za plaćanje kada platnu transakciju pokreće primatelj plaćanja na osnovi suglasnosti platitelja;
20. „kreditni transfer” znači nacionalna ili prekogranična platna usluga doznačivanja na račun za plaćanje koji pripada primatelju plaćanja ili niz platnih transakcija na teret platiteljeva računa za plaćanje od strane pružatelja platnih usluga gdje je otvoren platiteljev račun za plaćanje, na temelju platiteljevih uputa;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

21. „trajni nalog” znači uputa koju je platitelj dao pružatelju platnih usluga gdje je otvoren platiteljev račun za plaćanje za izvršavanje kreditnih transfera u redovitim vremenskim razmacima ili na unaprijed utvrđene datume;
22. „novčana sredstva” znači novčanice i kovanice, knjižni novac te elektronički novac kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
23. „okvirni ugovor” znači ugovor o obavljanju platnih usluga koji uređuje buduće izvršavanje pojedinačnih i uzastopnih platnih transakcija te koji može sadržavati obvezu i uvjete za otvaranje računa za plaćanje;
24. „radni dan” znači dan na koji posluje relevantni pružatelj platnih usluga kako bi se mogla izvršiti platna transakcija;
25. „ugovor o prekoračenju” znači izričiti kreditni ugovor kojim pružatelj platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja prelaze postojeći iznos na potrošačevu računu za plaćanje;
26. „premašeno prekoračenje” znači prešutno prihvaćeno prekoračenje kojim pružatelj platnih usluga potrošaču stavlja na raspolaganje novčana sredstva koja premašuju postojeći iznos na potrošačevu računu za plaćanje ili ugovoreno prekoračenje;
27. „nadležno tijelo” znači tijelo koje država članica imenuje kao nadležno u skladu s člankom 21.

POGLAVLJE II.

USPOREDIVOST NAKNADA POVEZANIH S RAČUNIMA ZA PLAĆANJE

Članak 3.

Popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koje podliježu naknadi na nacionalnoj razini i standardizirana terminologija

1. Država članica uspostavlja privremeni popis od najmanje 10, ali ne više od 20 najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje koje podliježu naknadi koje nudi najmanje jedan pružatelj platnih usluga na nacionalnoj razini. Popis sadrži pojmove i definicije za svaku od navedenih usluga. U svakom se službenom jeziku države članice za svaku uslugu koristi samo jedan pojam.
2. Za potrebe stavka 1. države članice uzimaju u obzir usluge koje:
 - (a) najčešće koriste potrošači u vezi s računom za plaćanje;
 - (b) izlažu potrošače najvećem trošku, ukupnom kao i pojedinačnom trošku.

Kako bi osigurala pravilna primjena ovih kriterija određenih u prvom podstavku ovoga članka, EBA izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 do 18. ožujka 2015.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

3. Države članice obavješćuju Komisiju i EBA-u o privremenim popisima iz stavka 1. do 18. rujna 2015. Države članice na zahtjev pružaju Komisiji informacije kojima nadopunjuju podatke na temelju kojih su sastavile te popise imajući u vidu kriterije određene u stavku 2.

4. Na temelju privremenih popisa dostavljenih u skladu sa stavkom 3., EBA izrađuje nacрте regulatornih tehničkih standarda kojima određuje standardiziranu terminologiju Unije za te usluge koje su zajedničke barem većini država članica. Standardizirana terminologija Unije obuhvaća zajedničke pojmove i definicije za zajedničke usluge te je dostupna na službenim jezicima institucija Unije. Na svakom službenom jeziku države članice, za svaku se uslugu koristi samo jedan pojam.

EBA Komisiji dostavlja navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 18. rujna 2016.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s postupcima utvrđenima u člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

5. Države članice integriraju standardiziranu terminologiju Unije navedenu u stavku 4. na privremeni popis iz stavka 1. i objavljuju tako nastao konačan popis najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje bez odgađanja i najkasnije u roku od tri mjeseca nakon što je delegirani akt iz stavka 4. stupio na snagu.

6. Svake četiri godine, nakon objavljivanja konačnog popisa iz stavka 5., države članice procjenjuju i ako je potrebno ažuriraju popis najreprezentativnijih usluga uspostavljen na temelju stavaka 1. i 2. One izvješćuju Komisiju i EBA-u o ishodu svoje procjene i ako je primjenjivo, o ažuriranom popisu najreprezentativnijih usluga. EBA procjenjuje i ako je potrebno ažurira standardiziranu terminologiju Unije u skladu s postupkom navedenim u stavku 4. Nakon ažuriranja standardizirane terminologije Unije države članice ažuriraju svoje konačne popise kako se navodi u stavku 5. te osiguravaju da pružatelji platnih usluga koriste ažurirane pojmove i definicije.

Članak 4.

Informativni dokument o naknadama i pojmovnik

1. Ne dovodeći u pitanje članak 42. stavak 3. Direktive 2007/64/EZ te poglavlje II. Direktive 2008/48/EZ, države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga pravodobno, prije sklapanja ugovora o računu za plaćanje s potrošačem, dostave potrošaču informativni dokument o naknadama u tiskanom obliku ili na drugom trajnom nosaču podataka koji sadrži standardizirane pojmove na konačnom popisu najreprezentativnijih usluga povezanih s računom za plaćanje iz članka 3. stavka 5. ove Direktive te, ako pružatelj platnih usluga nudi te usluge, odgovarajuće naknade za svaku uslugu.

2. Informativni dokument o naknadama:

(a) mora biti kratak i samostalan dokument;

(b) mora biti prikazan i strukturiran na način da je jasan i jednostavan za čitanje te napisan slovima veličine koja omogućuju čitljivost;

(c) ne smije, u slučaju da je izvorna verzija bila u boji, biti u manjoj mjeri razumljiv kada je tiskan ili fotokopiran u crno-bijeloj verziji;

(d) mora biti sastavljen na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi račun za plaćanje ili na nekom drugom jeziku ako su se tako dogovorili potrošač i pružatelj platnih usluga;

- (e) mora biti točan, ne smije biti obmanjujuć te mora biti izražen u valuti računa za plaćanje ili u drugoj valuti Unije ako su se tako dogovorili potrošač i pružatelj platnih usluga;
- (f) mora sadržavati naslov „Informativni dokument o naknadama” na vrhu prve stranice pored zajedničkog simbola kako bi se dokument razlikovao od druge dokumentacije; i
- (g) mora sadržavati izjavu da sadrži naknade za najreprezentativnije usluge povezane s računom za plaćanje te da su detaljne predugovorne i ugovorne informacije o svim uslugama navedene u drugim dokumentima.

Države članice mogu odrediti da se, za potrebe stavka 1., informativni dokument o naknadama dostavlja zajedno s informacijama potrebnim u skladu s drugim zakonodavnim aktima Unije ili nacionalnim zakonodavnim aktima o računima za plaćanje i povezanim uslugama pod uvjetom da su zadovoljeni svi zahtjevi iz prvog podstavaka ovog stavka.

3. Ako se jedna ili više usluga nude kao dio paketa usluga povezanih s računom za plaćanje, u informativnom dokumentu o naknadama navodi se naknada za cijeli paket, usluge uključene u paket i njihova količina te dodatna naknada za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket.

4. Države članice uvode obvezu za pružatelje platnih usluga da potrošačima stave na raspolaganje pojmovnik koji sadrži barem standardizirane pojmove određene u konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. te povezane definicije.

Države članice osiguravaju da pojmovnik koji je predviđen u skladu s prvim podstavkom, uključujući druge definicije, ako postoje, bude sastavljen na jasnom, nedvosmislenom i razumljivom jeziku te da ne dovode u zabludu.

5. Pružatelji platnih usluga u bilo kojem trenutku potrošačima stavljaju na raspolaganje informativni dokument o naknadama i pojmovnik. Oni moraju biti lako dostupni i osobama koje nisu potrošači; u elektroničkom obliku na njihovim internetskim stranicama ako je moguće te u prostorijama pružatelja platnih usluga kojima potrošači imaju pristup. One se također, na zahtjev potrošača, besplatno dostavljaju u tiskanom obliku ili na drugom trajnom nosaču podataka.

6. EBA nakon savjetovanja s nacionalnim tijelima i nakon testiranja od strane potrošača izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda u vezi sa standardiziranim formatom informativnog dokumenta o naknadama te njegovim zajedničkim simbolom.

EBA dostavlja Komisiji navedene nacрте provedbenih tehničkih standarda do 18. rujna 2016.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

7. Nakon ažuriranja standardizirane terminologije Unije, u skladu s člankom 3. stavkom 6., EBA prema potrebi revidira i ažurira standardizirani format informativnog dokumenta o naknadama i njegov zajednički simbol putem postupka određenog u stavku 6. ovog članka.

Članak 5.

Izvješće o naknadama

1. Ne dovodeći u pitanje članke 47. i 48. Direktive 2007/64/EZ i članak 12. Direktive 2008/48/EZ, države članice dužne su osigurati da pružatelji platnih usluga potrošaču najmanje jednom godišnje besplatno stave na raspolaganje izvješće o svim nastalim naknadama, kao i, prema potrebi, informacije o kamatnim stopama iz ovog članka stavka 2. točaka (c) i (d) za usluge povezane s računom za plaćanje. Kad je primjenjivo, pružatelji usluga pravnog prometa koriste standardizirane pojmove određene u konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. ove Direktive.

Komunikacijski kanal koji se koristi za dostavu izvješća dogovara se s potrošačem. Izvješće o naknadama dostavlja se na papiru najmanje na zahtjev potrošača.

2. Izvješće o naknadama sadrži barem sljedeće informacije:

- (a) jediničnu cijenu obračunatu za svaku uslugu i informacije o tome koliko je puta usluga korištena tijekom relevantnog razdoblja, a u slučaju da je više usluga obuhvaćeno paketom, naknada koja se obračunava za cijeli paket, informacije o tome koliko je puta naknada za paket obračunata u relevantnom razdoblju te dodatna naknada koja se obračunava za bilo koju uslugu koja prelazi količinu obuhvaćenu naknadom za paket;
- (b) ukupni iznos naknada nastalih tijekom relevantnog razdoblja za svaku uslugu, svaki pruženi paket usluga i usluge koje prelaze količinu obuhvaćenu naknadom za paket;
- (c) kamatnu stopu na prekoračenje koja se primjenjuje na račun za plaćanje te ukupni iznos obračunanih kamata povezanih s prekoračenjem u relevantnom razdoblju, kad je to primjenjivo;
- (d) pasivnu kamatnu stopu koja se primjenjuje na račun za plaćanje te ukupni iznos ostvarenih kamata u relevantnom razdoblju, kad je to primjenjivo;
- (e) ukupni iznos naknada naplaćenih za sve usluge pružene tijekom relevantnog razdoblja.

3. Izvješće o naknadama:

- (a) mora biti prikazano i strukturirano na način da je jasno i jednostavno za čitanje te napisano slovima veličine koja omogućuje čitanje;
- (b) mora biti točno, ne smije biti obmanjujuće te mora biti izraženo u valuti računa za plaćanje ili u drugoj valuti ako su se tako dogovorili potrošač i pružatelj platnih usluga;
- (c) mora sadržavati naslov „Izvješće o naknadama” na vrhu prve stranice izvješća pored zajedničkog simbola kako bi se dokument razlikovao od druge dokumentacije; i
- (d) mora biti sastavljeno na službenom jeziku države članice u kojoj se nudi račun za plaćanje ili na nekom drugom jeziku ako su se tako dogovorili potrošač i pružatelj platnih usluga.

Države članice mogu odrediti da se izvješće o naknadama dostavlja zajedno s informacijama potrebnim u skladu s drugim zakonodavnim aktima Unije ili nacionalnim propisima o računima za plaćanje i povezanim uslugama ako su zadovoljeni svi zahtjevi iz prvog podstavka.

4. Nakon savjetovanja s nacionalnim tijelima i nakon testiranja od strane potrošača, EBA izrađuje provedbene tehničke standarde u vezi sa standardiziranim formatom izvješća o naknadama te njegovim zajedničkim simbolom.

EBA je dužna dostaviti Komisiji te nacрте provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka do 18. rujna 2016.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

5. Nakon ažuriranja standardizirane terminologije Unije, u skladu s člankom 3. stavkom 6., EBA prema potrebi revidira i ažurira standardizirani format izvješća o naknadama i njegov zajednički simbol slijedeći postupak određen u stavku 4. ovog članka.

Članak 6.

Informacije za potrošače

1. Države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga u svojim ugovornim, poslovnim i marketinškim informacijama namijenjenima potrošačima prema potrebi koriste standardizirane pojmove određene u konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. Pružatelji platnih usluga mogu upotrebljavati robne marke (*brand names*) u informativnom dokumentu o naknadama i u izvješću o naknadama, pod uvjetom da su te marke (*brand names*) korištene dodatno uz standardizirane pojmove određene na konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. kao sekundarna oznaka tih usluga.

2. Pružatelji platnih usluga mogu koristiti robne marke (*brand names*) za označavanje svojih usluga u svojim ugovornim, poslovnim i marketinškim informacijama namijenjenima potrošačima, pod uvjetom da su u njima jasno određeni, ako je primjenjivo, odgovarajući standardizirani pojmovi određeni u konačnom popisu iz članka 3. stavka 5.

Članak 7.

Internetske stranice za usporedbu

1. Države članice dužne su osigurati da potrošači imaju besplatan pristup najmanje jednoj internetskoj stranici na kojoj se uspoređuju naknade koje pružatelji platnih usluga naplaćuju barem za usluge navedene na konačnom popisu iz članka 3. stavka 5. na nacionalnoj razini.

Internetskim stranicama za usporedbu može upravljati privatni operater ili tijelo javne vlasti.

2. Države članice mogu zahtijevati da internetske stranice za usporedbu iz stavka 1. uključuju daljnje usporedne odrednice povezane s razinom usluge koju pruža pružatelj platnih usluga.

3. Internetske stranice za usporedbu uspostavljene u skladu sa stavkom 1.:

(a) operativno su neovisne kako bi se osiguralo da su svi pružatelji platnih usluga jednako zastupljeni u rezultatima pretraživanja;

(b) sadrže jasnu naznaku svojih vlasnika;

(c) određuju jasne i objektivne kriterije na kojima će se temeljiti usporedba;

(d) koriste jednostavan i nedvosmislen jezik i, ako je primjenjivo, standardizirane pojmove određene na konačnom popisu iz članka 3. stavka 5.;

(e) pružaju točne i ažurirane informacije i naznaku vremena zadnjeg ažuriranja;

(f) obuhvaćaju širok raspon ponuda računa za plaćanje koji obuhvaća znatan dio tržišta te, ako informacije koje su navedene ne predstavljaju cjelovit pregled tržišta, sadrže jasnu naznaku da se ne radi o cjelovitom pregledu prije prikaza rezultata; i

(g) sadrže učinkoviti postupak za prijavljivanje netočnih informacija o objavljenim naknadama.

4. Države članice dužne su osigurati da je na internetu stavljena na raspolaganje informacija o dostupnim internetskim stranicama usklađenim s ovim člankom.

*Članak 8.***Računi za plaćanje u paketu s drugim proizvodom ili uslugom**

Države članice dužne su osigurati da, ako se račun za plaćanje nudi kao dio paketa zajedno s drugim proizvodom ili uslugom koji nije povezan s računom za plaćanje, pružatelj platnih usluga obavijesti potrošača o tome je li moguće odvojeno pribaviti račun za plaćanje te, ako je to moguće, pruža zasebne informacije u vezi s troškovima i naknadama povezanim sa svakim od drugih proizvoda i usluga ponuđenih u tom paketu, a koji se mogu kupiti odvojeno.

POGLAVLJE III.

PREBACIVANJE*Članak 9.***Pružanje usluge prebacivanja računa**

Države članice dužne su osigurati da pružatelji platnih usluga pružaju uslugu prebacivanja, kako je opisano u članku 10., između računa za plaćanje u istoj valuti svakom potrošaču koji otvori ili ima račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga koji se nalazi na državnom području dotične države članice.

*Članak 10.***Usluga prebacivanja računa**

1. Države članice dužne su osigurati da pružatelj platnih usluga koji je primatelj započne uslugu prebacivanja računa na zahtjev potrošača. Usluga prebacivanja računa treba biti usklađena najmanje sa stavcima od 2. do 6.

Države članice mogu uspostaviti ili zadržati mjere kao alternativu onim koje su navedene u stavcima od 2. do 6. pod uvjetom da:

- (a) je to jasno u interesu potrošača;
- (b) ne postoji dodatno opterećenje za potrošača; te
- (c) je prebacivanje provedeno, maksimalno, u okviru istog cjelokupnog vremenskog roka kao što je onaj naveden u stavcima od 2. do 6.

2. Pružatelj platnih usluga koji je primatelj obavlja uslugu prebacivanja računa po primitku ovlaštenja potrošača. U slučaju dva ili više imatelja računa, ovlaštenje se mora pribaviti od oba imatelja.

Ovlaštenje se sastavlja na službenom jeziku države članice u kojoj se inicira usluga prebacivanja računa ili na bilo kojem drugom jeziku koji su stranke dogovorile.

Ovlaštenje omogućuje potrošaču davanje izričitog pristanka pružatelju platnih usluga koji obavlja prijenos, za provođenje svakog zadatka navedenog u stavku 3. i davanje njegova izričitog pristanka pružatelju platnih usluga koji je primatelj, za provođenje, svake od zadaća iz stavka 5.

Ovlaštenje potrošaču omogućuje da posebno odredi dolazne kreditne transfere, trajne naloge za kreditne transfere te naloge za izravno terećenje koje treba prebaciti. Ovlaštenje također omogućuje potrošačima da odrede datum od kojeg se trajni nalozi za kreditne transfere i izravna terećenja trebaju izvršiti s računa za plaćanje koji su potrošači otvorili ili koje imaju kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj. Taj datum jest najmanje šest radnih dana nakon datuma na koji je pružatelj platnih usluga koji je primatelj zaprimio dokumente koje je proslijedio pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos u skladu sa stavkom 4. Države članice mogu zahtijevati da ovlaštenje potrošača bude u pisanom obliku te da primjerak ovlaštenja bude pružen potrošaču.

3. Unutar dva radna dana od primitka ovlaštenja iz stavka 2., pružatelj platnih usluga koji je primatelj zahtijeva od pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos da izvrši sljedeće zadaće ako je tako predviđeno u ovlaštenju potrošača:

- (a) proslijedi pružatelju platnih usluga koji je primatelj te potrošaču, ako je on to izričito zatražio, popis postojećih trajnih naloga za kreditne transfere i dostupne informacije o ovlaštenjima za izravno terećenje koji se prebacuju;
- (b) proslijedi pružatelju platnih usluga koji je primatelj te potrošaču, ako je on to izričito zatražio, dostupne informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i izravnim terećenjima kojima upravlja vjerovnik koja su izvršena na potrošačevu računu za plaćanje u prethodnih 13 mjeseci;
- (c) ako pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i izravnih terećenja na račun za plaćanje koji potrošač ima kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj, prestane primati izravna terećenja i dolazne kreditne transfere s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju;
- (d) obustavi trajne naloge s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju;
- (e) prenese sav preostali pozitivan saldo na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji ima kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj na datum koji je potrošač odredio; i
- (f) zatvori račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos na datum koji je odredio potrošač.

4. Po primitku zahtjeva od pružatelja platnih usluga koji je primatelj, pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos obavlja sljedeće zadaće ako je tako predviđeno u ovlaštenju potrošača:

- (a) šalje pružatelju platnih usluga koji je primatelj informacije iz stavka 3. točkama (a) i (b) u roku od pet radnih dana;
- (b) ako pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos nema uspostavljen sustav za automatsko preusmjeravanje dolaznih kreditnih transfera i izravnih terećenja na račun za plaćanje koji potrošač posjeduje ili koji je otvorio u pružatelju platnih usluga koji je primatelj, prestaje prihvaćati dolazne kreditne transfere i izravna terećenja na računu za plaćanje s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju. Države članice mogu zahtijevati od pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos da obavijesti platitelja ili primatelja plaćanja o razlozima odbijanja platne transakcije;
- (c) obustavlja trajne naloge s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju;
- (d) prenosi sav preostali pozitivan saldo s računa za plaćanje na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji posjeduje u pružatelju platnih usluga koji je primatelj na datum određen u ovlaštenju;
- (e) ne dovodeći u pitanje članak 45. stavke 1. i 6. Direktive 2007/64/EZ, zatvara račun za plaćanje na datum određen u ovlaštenju ako potrošač nema nepodmirenih obveza na tom računu za plaćanje te pod uvjetom da su izvršene radnje nabrojane u točkama (a), (b) i (d) ovog stavka. Pružatelj platnih usluga odmah obavješćuje potrošača ako takve nepodmirene obveze sprječavaju zatvaranje potrošačeva računa za plaćanje.

5. U roku od pet radnih dana po primitku informacija zatraženih od pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos iz stavka 3., pružatelj platnih usluga koji je primatelj na način kako je i ako je navedeno u ovlaštenju te u mjeri u kojoj mu to dopuštaju informacije koje su pružili pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos ili potrošač, provodi sljedeće zadaće:

- (a) sastavlja trajne naloge za kreditne transfere koje je zatražio potrošač i izvršava ih s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju;
- (b) obavlja sve potrebne pripremne radnje za prihvaćanje izravnih terećenja te ih prihvaća s učinkom od datuma navedenog u ovlaštenju;
- (c) ako je relevantno, obavješćuje potrošače o njihovim pravima na temelju članka 5. stavka 3. točke (d) Uredbe (EU) br. 260/2012;
- (d) obavješćuje platitelje, koji su navedeni u ovlaštenju i koji zadaju ponavljajuće dolazne kreditne transfere na potrošačev račun za plaćanje, o detaljima potrošačeva računa za plaćanje otvorenog kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj te prosljeđuje platiteljima primjerak potrošačeva ovlaštenja. Ako pružatelj platnih usluga koji je primatelj nema sve informacije koje su mu potrebne da obavijesti platitelje, od potrošača ili pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos traži da pruže informacije koje nedostaju;
- (e) obavješćuje primatelje plaćanja koji su navedeni u ovlaštenju i koji se korištenjem izravnog terećenja naplaćuju s potrošačeva računa za plaćanje o detaljima potrošačeva računa za plaćanje otvorenog kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj te o datumu kada izravna terećenja trebaju biti naplaćena s tog računa za plaćanje i prosljeđuje primateljima plaćanja primjerak ovlaštenja potrošača. Ako pružatelj platnih usluga koji je primatelj nema sve informacije koje su mu potrebne da obavijesti primatelja plaćanja, od potrošača ili pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos traži da pruže informacije koje nedostaju.

Ako potrošač odluči osobno pružiti informacije iz ovog stavka prvog podstavka točaka (d) i (e) platiteljima ili primateljima plaćanja umjesto pružanja posebne suglasnosti u skladu sa stavkom 2. pružatelju platnih usluga koji je primatelj da tako postupi, pružatelj platnih usluga koji je primatelj dostavlja potrošaču standardna pisma u kojima su navedeni detalji računa za plaćanje te početni datum određen u ovlaštenju u roku navedenom u ovom stavku prvom podstavku.

6. Ne dovodeći u pitanje članak 55. stavak 2. Direktive 2007/64/EZ, pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos ne blokira instrumente plaćanja prije datuma navedenog u ovlaštenju potrošača kako pružanje platnih usluga potrošaču ne bi bilo prekinuto tijekom pružanja usluge prebacivanja.

Članak 11.

Olakšavanje prekograničnog otvaranja računa za potrošače

1. Države članice osiguravaju da, ako potrošač da do znanja svojem pružatelju platnih usluga da potrošač želi otvoriti račun za plaćanje kod pružatelja platnih usluga koji se nalazi u nekoj drugoj državi članici, pružatelj platnih usluga, kod kojeg potrošač ima otvoren račun za plaćanje, po primitku takvog zahtjeva pruža potrošaču sljedeću pomoć:

- (a) potrošaču besplatno dostavi popis svih trenutno aktivnih trajnih naloga za kreditne transfere i ovlaštenja za izravno terećenje kojima upravlja dužnik, ako su dostupni, te dostupne informacije o ponavljajućim dolaznim kreditnim transferima i izravnim terećenjima kojima upravlja vjerovnik, a koji su izvršeni na potrošačevu računu za plaćanje u prethodnih 13 mjeseci. Taj popis ne povlači za sobom nikakvu obvezu na strani novog pružatelja platnih usluga da uspostavi usluge koje on ne pruža;

- (b) prenese sav pozitivan saldo koji je preostao na potrošačevu računu za plaćanje na račun za plaćanje koji je potrošač otvorio ili koji ima kod novog pružatelja platnih usluga, pod uvjetom da zahtjev sadrži sve detalje koji omogućuju identifikaciju novog pružatelja platnih usluga i potrošačevog računa za plaćanje;
- (c) zatvori potrošačev račun za plaćanje.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 45. stavke 1. i 6. Direktive 2007/64/EZ te ako potrošač nema nepodmirenih obveza na računu za plaćanje, pružatelj platnih usluga kod kojeg potrošač ima taj račun za plaćanje provodi korake određene ovom članku stavku 1. točkama (a), (b) i (c) na datum koji je potrošač odredio, a koji mora biti najmanje šest radnih dana nakon što taj pružatelj platnih usluga primi potrošačev zahtjev, osim ako su se stranke dogovorile drukčije. Pružatelj platnih usluga odmah obavješćuje potrošača ako nepodmirene obveze sprječavaju zatvaranje njegova računa za plaćanje.

Članak 12.

Naknade povezane s uslugom prebacivanja računa

1. Države članice osiguravaju da potrošači mogu besplatno pristupiti svojim osobnim informacijama o postojećim trajnim naložima i izravnim terećenjima koje imaju kod pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos, ili kod pružatelja platnih usluga koji je primatelj.
2. Države članice osiguravaju da pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos pruži informacije koje zatraži pružatelj platnih usluga koji je primatelj u skladu s člankom 10. stavkom 4. točkom (a) bez da to naplati potrošaču ili pružatelju platnih usluga koji je primatelj.
3. Države članice osiguravaju da su naknade, ako postoje, koje pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos primjenjuje na potrošača u slučaju zatvaranja računa za plaćanje kojeg ima kod njega određene u skladu s člankom 45. stavcima 2., 4. i 6. Direktive 2007/64/EZ.
4. Države članice osiguravaju da naknade koje, ako postoje, pružatelj platnih usluga koji obavlja prijenos ili pružatelj platnih usluga koji je primatelj primjenjuje na potrošača za svaku uslugu pruženu na temelju članka 10., osim onih navedenih u stavcima 1., 2. i 3. ovog članka, budu razumne i u skladu sa stvarnim troškovima tog pružatelja platnih usluga.

Članak 13.

Financijski gubitak za potrošače

1. Države članice osiguravaju da pružatelj platnih usluga bez odgode namiri svaki financijski gubitak, uključujući davanja i kamate, koji je generirao potrošač te koji je nastao izravno zbog toga što taj pružatelj platnih usluga, koji je uključen u postupak prebacivanja računa, ne poštuje svoje obveze na temelju članka 10.
2. Odgovornost na temelju stavka 1. ne primjenjuje se u slučajevima iznimnih i nepredvidivih okolnosti na koje pružatelj platnih usluga koji se poziva na te okolnosti nije mogao utjecati, a čije se posljedice ne bi mogle izbjeći neovisno o uloženom trudu ili ako je pružatelj platnih usluga obavezan drugim pravnim obvezama koje određuju zakonodavni akti Unije ili nacionalni propisi.
3. Države članice osiguravaju da se odgovornost s obzirom na stavke 1. i 2. utvrđuje u skladu s pravnim zahtjevima primjenjivim na nacionalnoj razini.

Članak 14.**Informacije o usluzi prebacivanja računa**

1. Države članice osiguravaju da pružatelji platnih usluga stave na raspolaganje potrošačima sljedeće informacije o usluzi prebacivanja računa:

- (a) uloge pružatelja platnih usluga koji obavlja prijenos i pružatelja platnih usluga koji je primatelj za svaki korak postupka prebacivanja računa, kako je naznačeno u članku 10.;
- (b) vremenski okvir za izvršenje pojedinačnih koraka;
- (c) naknade, ako postoje, koje se naplaćuju za postupak prebacivanja računa;
- (d) bilo koje informacije koje će potrošač trebati dostaviti; i
- (e) alternativni postupci za rješavanje sporova iz članka 24.

Države članice mogu zahtijevati da pružatelji platnih usluga također stave na raspolaganje druge informacije, uključujući, ako je primjenjivo, informacije potrebne za utvrđivanje sustava osiguranja depozita unutar Unije čiji je pružatelj platnih usluga član.

2. Informacije iz stavka 1. moraju biti dostupne besplatno, na papiru ili na nekom drugom trajnom nosaču podataka, u svim prostorijama pružatelja platnih usluga kojima potrošači imaju pristup, moraju uvijek biti dostupne u elektroničkom obliku na njegovoj internetskoj stranici te se moraju pružiti potrošačima na njihov zahtjev.

POGLAVLJE IV.

PRISTUP RAČUNIMA ZA PLAĆANJE**Članak 15.****Nediskriminacija**

Države članice osiguravaju da kreditne institucije ne diskriminiraju potrošače koji imaju zakonito boravište u Uniji na temelju njihovog državljanstva ili mjesta boravka ili po bilo kojoj drugoj osnovi navedenoj u članku 21. Povelje kada ti potrošači podnose zahtjev za račun za plaćanje ili pristupaju tom računu unutar Unije. Uvjeti primjenjivi na posjedovanje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ne smiju ni na koji način biti diskriminirajući.

Članak 16.**Pravo pristupa računu za plaćanje s osnovnim uslugama**

1. Države članice osiguravaju da sve kreditne institucije ili dovoljan broj kreditnih institucija nudi potrošačima račune za plaćanje s osnovnim uslugama kako bi se time zajamčila dostupnost za sve potrošače na njihovu području te kako bi se spriječilo narušavanje tržišnog natjecanja. Države članice osiguravaju da račune za plaćanje s osnovnim uslugama ne nude isključivo kreditne institucije koje pružaju račune za plaćanje isključivo putem internetskih usluga.

2. Države članice osiguravaju da potrošači koji imaju zakonito boravište u Uniji, uključujući potrošače koji nemaju stalnu adresu i tražitelje azila te potrošače koji nisu dobili dozvolu za boravak no čije protjerivanje nije moguće iz pravnih ili činjeničnih razloga imaju pravo otvoriti i koristiti račun za plaćanje s osnovnim uslugama u kreditnim institucijama koje se nalaze na njihovu državnom području. Takvo pravo primjenjuje se neovisno o mjestu boravka potrošača.

Države članice mogu, uz potpuno poštovanje temeljnih sloboda zajamčenih Ugovorima, zatražiti od potrošača koji žele otvoriti račun za plaćanje s osnovnim uslugama na njihovom državnom području da pokažu stvaran interes za tako nešto.

Države članice osiguravaju da ostvarenje tog prava nije suviše teško ili da potrošaču ne predstavlja preveliko opterećenje.

3. Države članice osiguravaju da kreditne institucije koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama bilo otvore račun za plaćanje s osnovnim uslugama ili odbiju potrošačev zahtjev za račun za plaćanje s osnovnim uslugama, u svakom slučaju bez neopravdanog odlaganja te najkasnije 10 radnih dana od primitka potpunog zahtjeva.

4. Države članice osiguravaju da kreditne institucije odbiju zahtjev za račun za plaćanje s osnovnim uslugama ako bi otvaranje takvog računa prouzročilo kršenje odredbi o sprečavanju pranja novaca i borbi protiv financiranja terorizma utvrđenih u Direktivi 2005/60/EZ.

5. Države članice mogu dozvoliti kreditnim institucijama koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama da odbiju zahtjev za takav račun ako potrošač već posjeduje račun za plaćanje u kreditnoj instituciji koja se nalazi na njihovom državnom području, a koji mu omogućuje korištenje usluga navedenih u članku 17. stavku 1., osim ako potrošač izjavi da je primio obavijest o zatvaranju računa za plaćanje.

U takvim slučajevima, prije otvaranja računa za plaćanje s osnovnim uslugama, kreditna institucija može provjeriti ima li ili nema potrošač račun za plaćanje u kreditnoj instituciji koja se nalazi u istoj državi članici, a koji mu omogućuje korištenje usluga iz članka 17. stavka 1. Kreditne institucije mogu se osloniti na izjavu koju su potrošači potpisali u tu svrhu.

6. Države članice mogu utvrditi ograničene i posebne dodatne slučajeve u kojima se od kreditnih institucija može zahtijevati odbijanje zahtjeva za račun za plaćanje s osnovnim uslugama ili u kojima one mogu odlučiti odbiti takav račun. Takvi slučajevi temelje se na odredbama iz nacionalnog prava koje se primjenjuje na njihovu državnom području i usmjerene su na olakšavanje besplatnog pristupa potrošača računu za plaćanje s osnovnim uslugama na temelju mehanizma iz članka 25. ili je njihov cilj izbjegavanje zlouporabe, od strane potrošača, njihova prava na pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama.

7. Države članice osiguravaju da u slučajevima iz stavaka od 4., 5. i 6. kreditna institucija, nakon što je donijela odluku, bez odlaganja obavijesti potrošača o odbijanju i o specifičnom razlogu za to odbijanje, pisanim putem i besplatno, osim ako bi takvo otkrivanje bilo u suprotnosti s ciljevima nacionalne sigurnosti, javnog poretka ili Direktive 2005/60/EZ. U slučaju odbijanja, kreditna institucija savjetuje potrošača o postupku podnošenja žalbe na odbijanje te o pravu potrošača da stupe u kontakt s relevantnim nadležnim tijelom i imenovanim alternativnim tijelom za rješavanje sporova te pruža relevantne podatke za kontakt.

8. Države članice dužne su osigurati da u slučajevima iz stavka 4. kreditna institucija donese odgovarajuće mjere u skladu s poglavljem III. Direktive 2005/60/EZ.

9. Države članice osiguravaju da pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama ne ovisi o kupnji dodatnih usluga ili dionica kreditne institucije, osim ako potonje predstavlja uvjet za sve potrošače kreditne institucije.

10. Smatra se da države članice ispunjavaju obveze utvrđene u poglavlju IV. ako postojeći obvezujući okvir osigurava njegovu punu primjenu na dovoljno jasan i precizan način kako bi predmetne osobe mogle utvrditi puni opseg svojih prava te se na njih pozivati pred nacionalnim sudovima.

Članak 17.

Obilježja računa za plaćanje s osnovnim uslugama

1. Države članice osiguravaju da račun za plaćanje s osnovnim uslugama uključuje sljedeće usluge:
 - (a) usluge koje omogućuju sve radnje potrebne za otvaranje, vođenje i zatvaranje računa za plaćanje;
 - (b) usluge koje omogućuju polaganje novčanih sredstava na račun za plaćanje;
 - (c) usluge koje omogućuju podizanje gotova novca s računa za plaćanje unutar Unije na šalteru ili na bankomatima tijekom ili izvan radnog vremena kreditne institucije;
 - (d) izvršenje sljedećih platnih transakcija unutar Unije:
 - i. izravnih terećenja;
 - ii. platnih transakcija putem platne kartice, uključujući plaćanja internetom;
 - iii. kreditnih transfera, uključujući trajne naloge, na, ako su dostupni, bankovnim terminalima i šalterima te putem sustava internetskog bankarstva kreditne institucije.

Kreditne institucije usluge navedene u prvom podstavku točkama od (a) do (d) nude u mjeri u kojoj ih već nude potrošačima koji imaju račune za plaćanje koji nisu račun za plaćanje s osnovnim uslugama.

2. Države članice mogu utvrditi obvezu kojom se zahtijeva da kreditne institucije s poslovnim nastanom na njihovu državnom području pružaju dodatne usluge, koje se na temelju uobičajene prakse na nacionalnoj razini smatraju od ključne važnosti za potrošače, u okviru računa za plaćanje s osnovnim uslugama.
3. Države članice osiguravaju da kreditne institucije s poslovnim nastanom na njihovu državnom području nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama barem u nacionalnoj valuti dotične države članice.
4. Države članice osiguravaju da račun za plaćanje s osnovnim uslugama omogućuje potrošačima da izvrše neograničeni broj radnji u vezi s uslugama iz stavka 1.
5. S obzirom na usluge iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) te stavka 1. točke (d) podtočke ii. ovog članka osim platnih transakcija putem kreditne kartice, države članice osiguravaju da kreditne institucije ne naplaćuju bilo kakve naknade osim razumnih naknada, ako postoje, iz članka 18., bez obzira na broj radnji koje su izvršene na računu za plaćanje.
6. S obzirom na usluge iz ovog članka stavka 1. točke (d) podtočke i., iz ovog članka stavka 1. točke (d) podtočke ii. samo u pogledu platnih transakcija putem kreditne kartice te iz ovog članka stavka 1. točke (d) podtočke iii., države članice mogu odrediti minimalni broj radnji za koje kreditne institucije mogu naplatiti samo razumne naknade, ako postoje, koje su navedene u članku 18. Države članice osiguravaju da je minimalni broj radnji dovoljan kako bi se pokrila osobna upotreba od strane potrošača, uzimajući u obzir postojeće ponašanje potrošača te uobičajenu trgovačku praksu. Naknade koje se naplaćuju za radnje iznad minimalnog broja radnji nikad nisu više od onih koje se naplaćuju prema uobičajenoj politici određivanja cijena od strane kreditne institucije.

7. Države članice osiguravaju da potrošač može upravljati platnim transakcijama i pokretati ih s potrošačeva računa za plaćanje s osnovnim uslugama u prostorijama kreditne institucije i/ili putem internetskog bankarstva ako je ta mogućnost dostupna.

8. Ne dovodeći u pitanje zahtjeve utvrđene u Direktivi 2008/48/EZ, države članice mogu dopustiti kreditnim institucijama da na zahtjev potrošača pruže mogućnost ugovora o prekoračenju po računu za plaćanje s osnovnim uslugama. Države članice mogu odrediti maksimalni iznos i maksimalno trajanje svakog takvog prekoračenja. Pristup korištenju ili korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama ne smije biti ograničeno ili uvjetovano kupnjom takvih kreditnih usluga.

Članak 18.

Povezane naknade

1. Države članice osiguravaju da kreditne institucije pružaju usluge iz članka 17. besplatno ili uz razumnu naknadu.
2. Države članice osiguravaju da su naknade naplaćene potrošaču za nepoštovanje potrošačkih obveza navedenih u okvirnom ugovoru razumne.
3. Države članice dužne su osigurati da se razumne naknade iz stavaka 1. i 2. uspostavljaju uzimajući u obzir najmanje sljedeće kriterije:
 - (a) razine nacionalnog prihoda;
 - (b) prosječne naknade koje kreditne institucije u dotičnoj državi članici naplaćuju za usluge pružene u okviru računa za plaćanje.
4. Ne dovodeći u pitanje pravo iz članka 16. stavku 2. te obvezu sadržanu u stavku 1. ovog članka, države članice mogu zahtijevati od kreditnih institucija da uvedu sustave određivanja cijena ovisno o razini bankovne uključenosti potrošača, čime bi se osobito omogućili povoljniji uvjeti za osjetljive skupine potrošača bez bankovnog računa. U takvim slučajevima države članice osiguravaju da je potrošačima osigurana pomoć te da su im pružene odgovarajuće informacije o dostupnim mogućnostima.

Članak 19.

Okvirni ugovori i raskid

1. Okvirni ugovori koji omogućuju pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama podliježu Direktivi 2007/64/EZ, osim ako je drukčije navedeno u stavcima 2. i 4. ovog članka.
2. Kreditna institucija može jednostrano raskinuti ili otkazati okvirni ugovor isključivo ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uvjeta:
 - (a) potrošač je namjerno koristio račun za plaćanje u nezakonite svrhe;
 - (b) na računu za plaćanje nije izvršena nijedna transakcija duže od 24 uzastopna mjeseca;
 - (c) potrošač je dostavio netočne informacije kako bi dobio račun za plaćanje s osnovnim uslugama jer bi točne informacije rezultirale uskraćivanjem takvog prava;
 - (d) potrošač više nema zakonito boravište u Uniji;
 - (e) potrošač je naknadno otvorio drugi račun za plaćanje putem kojeg može koristiti usluge navedene u članku 17. stavku 1. u državi članici u kojoj već posjeduje račun za plaćanje s osnovnim uslugama.

3. Države članice mogu utvrditi dodatne ograničene i posebne slučajeve u kojima se za okvirni ugovor za račun za plaćanje s osnovnim uslugama kreditna institucija može jednostrano raskinuti ili otkazati. Takvi slučajevi temelje se na odredbama nacionalnog prava koje se primjenjuje na njihovu državnom području te je njihov cilj izbjegavanje zloupotrebe, od strane potrošača, njihova prava na pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama.

4. Države članice dužne su osigurati da, u slučaju da kreditna institucija raskine ili otkáže ugovor za račun za plaćanje s osnovnim uslugama iz jednog ili više razloga navedenih u stavku 2. točkama (b), (d) i (e) te u stavku 3., ona obavijesti potrošača o razlozima i opravdanju za raskid najmanje dva mjeseca prije negoli raskid stupi na snagu, pisanim putem i besplatno, osim ako bi takvo otkrivanje podataka bilo protivno ciljevima nacionalne sigurnosti ili javnog poretka. Ako kreditna institucija raskine ugovor u skladu sa stavkom 2. točkama (a) ili (c), njegov raskid proizvodi učinke odmah.

5. Obaviješću o raskidu ili otkazu potrošače se savjetuje o postupku podnošenja žalbe na raskid ili otkaz, ako postoji, te o pravu potrošača da stupe u kontakt s relevantnim nadležnim tijelom i imenovanim alternativnim tijelom za rješavanje sporova te im se pružaju relevantni podatci za kontakt.

Članak 20.

Opće informacije o računima za plaćanje s osnovnim uslugama

1. Države članice osiguravaju uspostavu odgovarajućih mjera za podizanje svijesti u javnosti o dostupnosti računa za plaćanje s osnovnim uslugama, njihovim općim uvjetima određivanja cijena, postupcima koje valja slijediti kako bi se iskoristilo pravo pristupa na otvaranje i korištenje računa za plaćanje s osnovnim uslugama te metodama pristupa alternativnim postupcima za rješavanje sporova radi. Države članice osiguravaju da su mjere obavješćivanja dostatne i pravilno usmjerene te da posebno obuhvaćaju potrošače bez bankovnog računa te osjetljive i mobilne potrošače.

2. Države članice osiguravaju da kreditne institucije potrošačima besplatno stave na raspolaganje dostupne informacije i pomoć u vezi s posebnim uslugama koje se nude u okviru računa za plaćanje s osnovnim uslugama, o naknadama za njihovo korištenje te o uvjetima korištenja. Države članice također su dužne osigurati da informacije jasno daju do znanja da kupovina dodatnih usluga nije obvezna za pristupanje računu za plaćanje s osnovnim uslugama.

POGLAVLJE V.

NADLEŽNA TIJELA I ALTERNATIVNO RJEŠAVANJE SPOROVA

Članak 21.

Nadležna tijela

1. Države članice imenuju nacionalna nadležna tijela ovlaštena za osiguranje primjene i izvršavanja ove Direktive i osiguravaju da su im dodijeljene istražne i provedbene ovlasti te adekvatni resursi potrebni za uspješno i učinkovito obavljanje njihovih zadaća.

Nadležna tijela jesu ili javna tijela ili tijela priznata prema nacionalnom pravu ili od strane javnih tijela izričito ovlaštenih u tu svrhu prema nacionalnom pravu. Ona nisu pružatelji platnih usluga, uz iznimku nacionalnih središnjih banaka.

2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela i sve osobe koje rade ili koje su radile za nadležna tijela, kao i revizori i stručne osobe koje su dobile nalog od nadležnih tijela, podliježu obvezi čuvanja poslovne tajne. Povjerljive podatke koje su mogli primiti tijekom obavljanja svojih dužnosti ne smiju otkriti drugim osobama niti tijelima, osim u sažetom ili općenitom obliku, ne dovodeći u pitanje slučajeve iz kaznenog prava ili ove Direktive. Međutim, to ne priječi nadležna tijela da međusobno razmjenjuju ili prosljeđuju povjerljive podatke u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom.

3. Države članice osiguravaju da su tijela imenovana nadležnima za osiguravanje primjene i provedbe ove Direktive barem jedno od sljedećeg:

(a) nadležna tijela kako su definirana u članku 4. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1093/2010;

(b) tijela koja se razlikuju od nadležnih tijela iz točke (a), pod uvjetom da nacionalni zakoni ili drugi propisi zahtijevaju od tih tijela suradnju s nadležnim tijelima iz točke (a) kad god je to potrebno za obavljanje svojih zadaća u okviru ove Direktive, uključujući za potrebe suradnje s EBA-om, kako je propisano ovom Direktivom.

4. Države članice obavješćuju Komisiju i EBA-u o nadležnim tijelima i o svim promjenama u tom pogledu. Prva takva obavijest šalje se u najkraćem mogućem roku, a najkasnije do 18. rujna 2016.

5. Nadležna tijela izvršavaju svoje ovlasti u skladu s nacionalnim pravom:

(a) izravno u skladu s vlastitom ovlašću ili pod nadzorom pravosudnih tijela; ili

(b) zahtjevom upućenim sudovima koji su nadležni za donošenje potrebnih odluka, uključujući, prema potrebi, i žalbom, ako zahtjev za dobivanje potrebne odluke nije bio uspješan.

6. Ako na državnom području država članica postoji više od jednog nadležnog tijela, države članice osiguravaju jasno određenje njihovih zadaća i njihovu blisku suradnju kako bi svako tijelo moglo učinkovito obavljati svoje zadaće.

7. Komisija najmanje jednom godišnje objavljuje popis nadležnih tijela u *Službenom listu Europske unije* i stalno ga ažurira na svojoj internetskoj stranici.

Članak 22.

Obveza suradnje

1. Nadležna tijela raznih država članica međusobno surađuju uvijek kada je to potrebno u svrhu izvršavanja njihovih zadaća na temelju ove Direktive, koristeći se ovlastima određenima u ovoj Direktivi ili nacionalnom pravu.

Nadležna tijela pružaju pomoć nadležnim tijelima drugih država članica. Posebno razmjenjuju podatke i surađuju u bilo kojim istragama ili nadzornim aktivnostima.

Radi olakšavanja i ubrzanja suradnje, a posebno radi razmjene informacija, svaka država članica imenuje jedno nadležno tijelo kao kontaktnu točku za potrebe ove Direktive. Država članica dostavlja Komisiji i drugim državama članicama imena nadležnih tijela određenih za primanje zahtjeva za razmjenu informacija ili suradnju u skladu s ovim stavkom.

2. Države članice poduzimaju potrebne administrativne i organizacijske mjere za olakšavanje pružanja pomoći predviđenog u stavku 1.

3. Nadležna tijela država članica koja su imenovana kao kontaktne točke za potrebe ove Direktive u skladu sa stavkom 1. trebaju bez neopravdanog odlaganja jedna drugima dostaviti informacije potrebne za izvršavanje zadaća nadležnih tijela kako su utvrđene u mjerama donesenima na temelju ove Direktive.

Nadležna tijela koja razmjenjuju informacije s drugim nadležnim tijelima na temelju ove Direktive mogu naznačiti kod razmjene informacija da se te informacije ne smiju otkrivati bez njihove izričite suglasnosti, u kojem se slučaju takve informacije mogu razmijeniti samo u svrhu za koju su ta tijela dala suglasnost.

Nadležno tijelo koje je imenovano kao kontaktna točka može prenijeti primljene informacije drugim nadležnim tijelima; međutim, ono ne smije prenositi informacije drugim tijelima ili fizičkim ili pravnim osobama bez izričite suglasnosti nadležnih tijela koja su informacije dostavila i samo u svrhu za koju su ta tijela dala suglasnost, osim u valjano opravdanim okolnostima, u kojem slučaju odmah obavješćuje kontaktnu točku koja je poslala informacije.

4. Nadležno tijelo može odbiti zahtjev za suradnju u provođenju istražne radnje ili nadzorne aktivnosti ili odbiti razmjenu informacija predviđenu u stavku 3. samo:

- (a) ako bi takva istražna radnja, provjera na terenu, nadzorna aktivnost ili razmjena informacija mogla negativno utjecati na suverenitet, sigurnost ili javni poredak te države članice;
- (b) ako su već pokrenuti sudski postupci protiv istih osoba i za iste radnje pred tijelima te države članice;
- (c) ako je već donesena pravomoćna presuda protiv istih osoba i za iste radnje u toj državi članici.

U slučaju odbijanja suradnje nadležno tijelo o tome obavješćuje nadležno tijelo koje je zatražilo suradnju i dostavlja što više pojedinosti.

Članak 23.

Rješavanje sporova među nadležnim tijelima različitih država članica

Nadležna tijela mogu se obratiti EBA-i vezano uz slučajeve kada je zahtjev za suradnju, posebice za razmjenu informacija, odbijen ili nije obrađen u razumnom roku, te mogu zatražiti pomoć EBA-e u skladu s člankom 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010. U tim slučajevima EBA može postupati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene na temelju tog članka i svaka obvezujuća odluka EBA-e u skladu s tim člankom obvezujuća je za dotična nadležna tijela, bez obzira na to jesu li ta nadležna tijela članovi EBA-e.

Članak 24.

Alternativno rješavanje sporova

Države članice potrošačima osiguravaju pristup učinkovitim i djelotvornim postupcima alternativnog rješavanja sporova koji se odnose na prava i obveze utvrđene ovom Direktivom. Takvi postupci alternativnog rješavanja sporova te subjekti koji ih nude zadovoljavaju kriterije kvalitete utvrđene Direktivom 2013/11/EU.

*Članak 25.***Mehanizam u slučaju odbijanja računa za plaćanje za koji se naplaćuje naknada**

Ne dovodeći u pitanje članak 16., države članice mogu uspostaviti posebni mehanizam kako bi osigurale da potrošači koji ne posjeduju račun za plaćanje na njihovu državnom području te kojima je odbijen pristup računu za plaćanje za koji kreditne institucije naplaćuju naknadu imaju učinkovit i besplatan pristup računu za plaćanje s osnovnim uslugama.

POGLAVLJE VI.

SANKCIJE*Članak 26.***Sankcije**

1. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama primjenjivima u slučaju kršenja nacionalnih propisa kojim se prenosi ova Direktiva te poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale da se ona primjenjuju. Takve su sankcije učinkovite, proporcionalne i odvratajuće.

2. Države članice osiguravaju nadležnim tijelima mogućnost otkrivanja javnosti svih upravnih sankcija koje su izrečene u slučaju kršenja mjera donesenih pri prenošenju ove Direktive, osim ako bi takvo otkrivanje moglo ozbiljno ugroziti financijska tržišta ili uključenim stranama prouzročiti nerazmjernu štetu.

POGLAVLJE VII.

ZAVRŠNE ODREDBE*Članak 27.***Ocjenjivanje**

1. Države članice prvi put do 18. rujna 2018., a nakon toga svake dvije godine Komisiju obavješćuju o sljedećim pitanjima:

- (a) usklađenosti pružatelja platnih usluga s člancima 4., 5. i 6.;
- (b) usklađenosti država članica sa zahtjevima za osiguravanje postojanja internetskih stranica za usporedbu u skladu s člankom 7.;
- (c) broju računa za plaćanje koji su prebačeni i udjelu zahtjeva za prebacivanje koji su odbijeni;
- (d) broju kreditnih institucija koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama, broju takvih računa koji su otvoreni te udjelu zahtjeva za otvaranje računa za plaćanje s osnovnim uslugama koji su odbijeni.

2. Komisija priprema izvješće, prvi puta do 18. rujna 2018., a nakon toga svake dvije godine, na temelju informacija koje je dobila od država članica.

*Članak 28.***Preispitivanje**

1. Do 18. rujna 2019. Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću, izvješće o primjeni ove Direktive, po potrebi popraćeno zakonodavnim prijedlogom.

To izvješće sadrži:

- (a) popis svih postupaka radi kršenja koje je pokrenula Komisija u vezi s ovom Direktivom;
- (b) procjenu prosječnih razina naknade u državama članicama za račune za plaćanje koji spadaju u područje primjene ove Direktive;
- (c) procjenu izvedivosti razvoja okvira za osiguravanje automatskog preusmjeravanja plaćanja s jednog računa za plaćanje na drugi unutar iste države članice u kombinaciji s automatskim obavijestima primateljima plaćanja ili platiteljima kada su njihovi transferi preusmjereni;
- (d) procjenu izvedivosti proširenja usluga prebacivanja računa predviđenih u članku 10. kako bi obuhvatile slučajeve u kojima su pružatelji platnih usluga koji su primatelji te oni koji obavljaju prijenos smješteni u različitim državama članicama te izvedivosti prekograničnog otvaranja računa na temelju članka 11.;
- (e) procjenu broja imatelja računa koji su prebacili račune za plaćanje nakon prenošenja ove Direktive na temelju informacija koje su dostavile države članice u skladu s člankom 27.;
- (f) procjenu troškova i koristi provedbe sveobuhvatne prenosivosti brojeva računa za plaćanje diljem Unije;
- (g) procjenu broja kreditnih institucija koje nude račune za plaćanje s osnovnim uslugama;
- (h) procjenu broja te, ako su dostupni anonimni podaci, obilježja potrošača koji su otvorili račune za plaćanje s osnovnim uslugama nakon prenošenja ove Direktive;
- (i) procjenu prosječnih godišnjih naknada obračunanih za račune za plaćanje s osnovnim uslugama na razini države članice;
- (j) procjenu učinkovitosti postojećih mjera te potrebe za dodatnim mjerama kako bi se povećala financijska uključivost te kako bi se pomoglo osjetljivim članovima društva u pogledu prezaduženosti;
- (k) primjere najbolje prakse među državama članicama za smanjivanje isključenosti potrošača pristupu platnim uslugama.

2. Izvješćem se, također na temelju informacija dobivenih od država članica u skladu s člankom 27., procjenjuje treba li izmijeniti i ažurirati popis usluga koje su dio računa za plaćanje s osnovnim uslugama, uzimajući u obzir razvoj načina plaćanja i tehnologije.

3. Izvješćem se također procjenjuje jesu li potrebne dodatne mjere uz mjere donesene u skladu s člancima 7. i 8. u pogledu internetskih stranica za usporedbu i ponuda u paketu te osobito potreba za ovlašćivanjem internetskih stranica za usporedbu.

Članak 29.

Prenošenje

1. Države članice najkasnije do 18. rujna 2016. donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

2. One primjenjuju mjere iz stavka 1. od 18. rujna 2016.

Odstupajući od prvog podstavka:

(a) Članak 3. primjenjuje se od 17. rujna 2014.;

(b) Države članice primjenjuju mjere potrebne za usklađivanje s člankom 4. stavcima od 1. do 5., člankom 5. stavcima 1. 2. i 3., člankom 6. stavcima 1. i 2. te člankom 7. devet mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz članka 3. stavka 4.;

(c) Države članice u kojima na nacionalnoj razini već postoji dokument koji je istovjetan informativnom dokumentu o naknadama mogu odlučiti integrirati zajednički format i njegov zajednički simbol najkasnije 18 mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz članka 3. stavka 4.;

(d) Države članice u kojima na nacionalnoj razini već postoji izvješće koje je istovjetno izvješću o naknadama mogu odlučiti integrirati zajednički format i njegov zajednički simbol najkasnije 18 mjeseci od stupanja na snagu delegiranog akta iz članka 3. stavka 4.

3. Kad države članice donose mjere iz stavka 1., one prilikom službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

4. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih mjera iz nacionalnog prava koje donesu u području koje obuhvaća ova Direktiva.

Članak 30.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 31.

Adresati

Ova Direktiva upućena je državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. srpnja 2014.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

S. GOZI
